

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem bocsátható!

XL. évfolyam
104 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1934. évi május 10

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegeoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegeoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

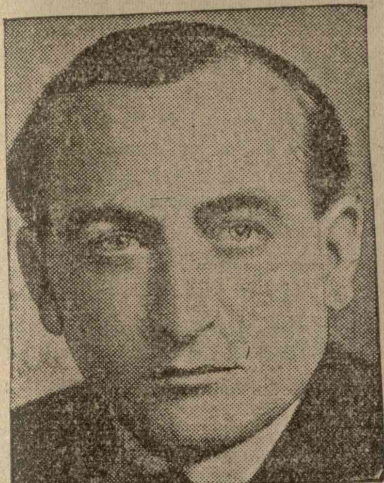
MA: LÁSSUK BRASSÓT!

GÖMBÖS GYULA

magyar miniszterelnök feltűnő
beszéde Magyarország aktuális
kérdéseiről

A hitlerizmus Németország belügye, —
de Magyarországon nem tűrik meg

Magyarország külpolitikai célkitűzései
Mint egyenrangú fél, Magyarország mindig kész
a megegyezésre a kisantanttal is

GÖMBÖS

Budapest, május 9.

A képviselőházban Gömbös Gyula magyar miniszterelnök nagy beszédet mondott, amelyben részletesen kitért Magyarország aktuális kérdéseire.

— A világszerte vajdó életben és az új eszmék összeütközésében a kormány álláspontja egybefoglalni az egész nemzetet a szenvedélymentes és józan ész politikájának útján.

Minden pártpolitikai diktatúrát kerülve, a szabadon egyesülni akaró nemzeti egységet keresem.

— Óvatos vagyok, az országot semmiféle rizikóba nem akarom belevinni

és ezt bátran be is vallom. A magyar közéletben szereplők közül sokan lovagolnak külpolitikai vesszőparipákon, de minden tényező latbavetésével lehet csak elhatározni magunkat olyan külpolitikára, amelynek lényege: szolgálni az öncélú, független életet élni kívánó nemzetet. Az ut, amelyet Bethlen István és Károlyi Gyula követett,

az Olaszország felé való barátság kiépítésének útja,

helyesnek bizonyult. Ezt a római egyezmény is igazolja. Rómában nagy egészében megegyeztünk s azt hiszem, Magyar-

ország javára. Mussolini felismerte Magyarországot jelentőségét nemcsak olasz, hanem európai viszonylatban is.

A MAGYAR ÉS OSZTRÁK KAPCSOLAT

Egész lényem osztrákelles volt és vágyódtam független Magyarország után. Mióta politikával foglalkozom, be kellett látnom, hogy a magyar-osztrák barátság a legtermészetesebb. Kötelességemnek tartottam minden szubjektív érzést elfelejteni és a tárgyilagosság útjára lépni, amikor az osztrák kancellárral megbeszéltem a két országot kölcsönösen érdeklő kérdéseket. A római egyezmény osztrák-magyar vonatkozásai is olyanok lesznek, melyek Magyarországot teljesen kielégítik. Ne zavarjon senkit, hogy

a római megegyezés részünkről is bizonyos áldozatot jelent

és annak ellenére, hogy termelésünk szempontjából a magyar ipart igen fontos tényezőnek tartom, mégis

a mezőgazdaság oldalára állottam.

A római egyezményt első lépésnek tekintem

az autarkia ellen,

melynek rákfenéjét minden ország érzi.

Remélni merem azonban — mondotta Gömbös —, hogy

az élet mindkét félt megegyezésre kényszeríti,

mert meggyőződése, hogy egyik sem bírja a tíz év óta tartó küzdelmet.

A KIRÁLYKÉRDÉSRŐL

nyilatkozva, Gömbös kijelentette, hogy ez is a külpolitikai kérdéshez tartozik, mert nemzetközi reláció is vannak. A képviselőház külügyi bizottságában az egyik képviselő felszólított, hogy engedjek merev álláspontomból.

Szabad királyságot elvi álláspontom fenntartása mellett nem zárkózom el a másik álláspont mérlegelésétől sem,

ha ezt a nemzet érdeke úgy kívánja. Magát a kérdést azonban semmiféle szempontból sem tartom aktuálisnak. De soha-

sem állok utjába olyan megoldásnak, amely a nemzet érdekeit előmozdítja.

Gömbös ezután áttért a belpolitikai részletkérdések tárgyalására.

LEGROVIDEBB IDŐ ALATT BEVEZETIK AZ ÁLTALÁNOS TITKOS VÁLASZTÓJOGOT

Beszéde további részében arról beszélt, hogy az állami igazgatás tudatnizónáltsága, a békeszerződésből származó nyugdíjterhek s más hasonló dolgok nehezítik a költségvetés összeállítását. Csak racionalizálás útján lehetséges olyan költségvetés összeállítása, mely megfelel az ország viszonyainak.

A KORMÁNYZÓI JOGOK KITERJESZTÉSE

mellett vagyok — jelentette ki Gömbös —. Azonban erre csak

a titkos választójog törvénybeiktatása után

kerülhet sor, amit parlamenti uton akar végrehajtani a legrovidebb idő alatt.

Sokan kifogásolják a pénzügyminiszter ortodox pénzügyi politikáját, amely azonban ma egyedül helyes. A tőke egyetlen feladata a nemzet szolgálatában állani a ha ezt nem teszi, fellep ellene.

A tőke tanúsítson több megértést a munkával és a munkásokkal szemben.

— Germanofil politikával vádolnak, de én csak németbarát vagyok.

A német kisebbség kérdésében a kormány álláspontja világos:

Magyarország az eddig gyakorlott módon, külső beavatkozás nélkül oldja meg ezt a kérdést.

A miniszterelnök beszéde után a költségvetést a képviselőház általánosságban megszavazta.

Még két szakminisztérium

Ismét megtorpedózták a két liberális-párt egyesülését

Alkotmánymódosítást javasolt a királynak Averescu marsall

A kormányt is izgatják a szárazság következményei

Bukarest, május 9.

A kormány gazdasági bizottsága hétfőn este fél 6 órakor tanácskozásra ült össze Tatarescu miniszterelnök elnöklétével. Tekintettel a pusztító szárazságra, elsősorban a buza-fogyasztás szabályozásának kérdésével foglalkoztak, határozatokat azonban egyelőre nem hoztak, hanem Sassu földművelésügyi és Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter, valamint Manolescu-Strunga földművelésügyi alminiszter és Irimescu buza-kormánybiztos részvételével albizottságot küldtek ki a kérdés tüzetes tanulmányozására. Az albizottság szombat délután teszi meg előterjesztéseit. A gazdasági bizottság most csak annyit határozott el, hogy

a fogyasztásra szükséges buzával való takarékoskodás céljából ideiglenesen megszüntetik a buzában más gabonafélékkel való keverése tilalmát.

A malmok tehát vegyes lisztet is őrlhetnek. A gazdasági bizottság végül megengedte a diófáronkók kivételét, amelyekre vonatkozólag az exportőrök kimutatják, hogy azokat még a

kiviteli tilalom életbeléptetése előtt adták el határidős szerződéssel.

LEVONTAK AZ ERDELYI KISZALLÁS TANULSÁGAIT

Az ülés befejeztével a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen Tatarescu miniszterelnök beszámolt a háromnapos erdélyi kormánykiszállás eredményeiről. Megelőzésének adott kifejezést afőlött, hogy ilyen rövid idő alatt annyi közérdekű kérdést oldottak meg s kérte minisztertársait, hogy a jövőben is gyorsan intézzék el az ilyen problémákat, hadd lássa a lakosság, hogy a kormány tördök a jogos sérelmekkel.

A továbbiakban a költségvetés összeállításának ügyével foglalkoztak s a miniszterelnök kérte a szakminisztereket, támogassák a pénzügyminisztert a kiadási tételek csökkentésében. Ezzel kapcsolatban megsürgette az egyes minisztériumok költségvetésének elkészítését. A minisztertanács végül szintén a mezőgazdasági helyzet követelte intézkedéseket tárgyalta meg.

A belföldi hitlerizmus ellen

Gömbös ezután kitért a német-osztrák kérdésre, amelybe, szerinte, Magyarországnak beleszólni nem szabad. Magyarországnak nagy érdeke fűződik Ausztriához, de ugyanilyen gazdasági érdekek kapcsolják Németországhoz is. Világnézeti szempontból lehetnek különbségek, de az ottani belpolitikai helyzet megítélésével nem foglalkozhatik az, aki higgadtan nézi az eseményeket.

A helyzet egészen más, ha Magyarországon hasonló politikai irány akarna gyökeret verni. A kormánynak kötelessége állást foglalni ezzel szemben, akár tetszik másoknak, akár nem.

A BOLGAR-TÖRÖK UT

hasznosságáról is beszámolhatok. Sokan szememre vetették, hogy ennek ellenére megszületett a Balkán-paktum. A Balkán-paktumot nálunk sokkal nagyobbaknak sem sikerült megakadályozni. A Balkán-paktumtól nem kell tartani, mert olyan államok kötötték, amelyek között érdek-

ellentétek állanak fenn.

Magyar politikai szempontból helyes Lengyelország felé szólni a szálakat.

MAGYARORSZÁG ÉS A KISANTANT

— Legyen szabad a kisantanttal is foglalkoznom. A kisantant részéről állandóan felszólítanak bennünket, hogy gazdasági közeledés irányában keressünk megoldást. Válaszom:

Magyarország nem nézheti a kérdést tisztán gazdasági szempontból.

Magyarországot úgy állították be, hogy nem hajlandó tárgyalni. Hajlandók vagyunk a tárgyalásra, de nem megkötött kezekkel.

Magyarországnak olyan piacot kellett keresnie, amely természetes. Ilyen volt Ausztria s Ausztriával lényegesen nagyobb Magyarország kereskedelmi forgalma, mint a jóval nagyobb országokkal.

Ilyen lehetne a csehszlovák piac is számunkra, ha nem lennének politikai akadályai.

Tavaszi nap, hogy szeplőt ki ne hozza, használjon „FLOREAL” naplénypudert, 1-es számú puder alá tegyen

„FLOREAL”-krémek

Kapható minden jobb szaküzletben,
ha nem kapná, írjon: Vezérképviselet: Drogueria „Centrala” Oradea.

LÉTREJÖN A KÉT ÚJ SZAKMINISZTERIUM

Ma írják alá azt a minisztertanácsi határozatot, amelynek értelmében a közoktatásügyi és a munkügyi minisztériumot kettéosztják. Az önállóított kultuszminisztérium élére Lapadatu erdélyi, a munkügyi minisztérium élére pedig Nistor bukovinai miniszter kerül. Angelescu dr. csak közoktatásügyi, Costinescu dr. viszont közegészségügyi miniszter marad.

A minisztertanácsi határozat alapján a király valószínűleg holnap írja alá a dekrétumot a két új szakminiszter kinevezéséről.

VAJUDIK A KÉT LIBERÁLIS PÁRT ÖSSZEFOGÁSÁNAK ÜGYE

Kedden délelőtt a központi pártklubban összejártak Bratianu György liberális pártjának megyei tagozati elnökei hogy megtárgyalják az anyapártjukkal való egyesülés kérdéseit. Bratianu György, a pártvezér, csak a délutáni ülésen mondja el beszámolóját s akkor tesz határozott nyilatkozatot, amellyel a helyzet

tisztázását várják.

Általános vélemény szerint A két liberális párt egyesüléséről egyelőre mégsem lehet szó. Amint a georgista párt főtitkára, Toma Constantin képviselő kijelentette, mind a két pártban erős áramlat van ugyan az egyesülés irányában, az ó-liberális párt „törtető” csoportja azonban mindent elkövet ennek elgáncsolására s a szakadással való fenyegetéstől sem riad vissza. Ezeknek a fenyegetéseknek, ugylátszik, megvan a hatásuk, mert az egyesülés hívei az óliberális pártban egy-másra meghátrálnak. A georgista főtitkár elsősorban Bratianu Dinu nevezetes nyilatkozataira célzott, amelyeket a pártelnök később két ízben is megváltoztatott, nyilván a Tatarescu-csoport nyomására.

Bratianu György kedden délelőtt külön-külön megbeszélést folytatott pártja minden egyes tagozati vezetőjével, hogy ezek hozzászólása után szögezze le álláspontját. Minden jel arra vall, hogy a két liberális párt között a közlekedés és egyesülés lehetőségei a közelmúlt napokban igen szélsőségesek.

Lupuval szedetik kordába az erdélyi nemzeti-parasztpárti szervezeteket?

Ha a liberális táborban nem enyhülnek az ellentétek, nem sokkal külből a helyzet a nemzeti-parasztpárt erdélyi szervezeteinek a kebelében sem. Itt Maniu és Vajda hívei között dúl tovább a villongás, amint erről szemléltető példát nyújtottak azok a marakodások, amelyek a bánsági, szamos- és máramarosmegyei tagozatokban a nagy nyilvánosság előtt mostanában végbementek. A párt központjában emiatt felvetődött az az ötlet, hogy Lupu dr.-t bizzák meg az erdélyi nemzeti-parasztpárti tagozatok újjászervezésének munkájával, miután Vajdának ez a vállalkozása nemcsak, hogy csődöt mondott, hanem még jobban elmérgesítette a helyzetet. Ebből a szempontból jellemző, hogy Vajda vasárnap kirándulás ürügyével Brassóban ismét külön értekezletet tartott intimusai-

val: Tileával, Voicu Nănescuval, Mirtóval és Angelescu volt Nemzeti Bank-kormányzóval. Vajda és hívei megtárgyalták az adott politikai helyzetet.

AVERESCU MARSALL ALKOTMÁNY-MÓDOSÍTÓ TERVEZETET NYUJTOTT AT AZ URALKODÓNAK

Politikai körökben úgy tudják, hogy szombati kihallgatása alkalmával Averescu marsall, aki egyébként azóta könnyebben megbetegedett, alkotmánymódosító tervezetet adott át a királynak. Eszerint a szenátus fasiszta módra testületi alapon tevődne össze, egy részét azonban az uralkodó nevezné ki. Bővebb részletek a marsall alkotmánymódosító javaslatáról egyelőre még hiányoznak.

Eredménytelen angol kísérletek a leszerelési konferencia sikeréért

Henderson elindult Genfbe — Új leszerelési tervezetet dolgoz ki MacDonald

London, május 9.

Ma már angol kormánykörökben sem tagadják, hogy a leszerelési konferencia végleg megbukott. Valószínű, hogy a leszerelési konferencia, ha össze is ül május 23-án, rövidesen és eredmény nélkül feloszlik.

A francia kormány nyíltan értésre adta a leszerelési konferencia elnökségének, hogy nemcsak az eddigi fegyverkezés csökkenté-

séhez nem járul hozzá, de fegyverkezési programját sem hajlandó megváltoztatni.

MacDonald azonban mégis tovább kísérletezik: új leszerelési tervezetet dolgozott ki, melynek lényege az volna, hogy a legerősebben fegyverkező államok egymás között próbáljanak megegyezést létesíteni a fegyverkezés korlátozására. Anglia ez esetben vállalja Európa biztonságának garanciáját.

Henderson holnap indul Genfbe. Utközben Párisban kiszáll és tanácskozásokat folytat Barthouval. Diplomáciai körökből eredő értesülések szerint

Henderson tárgyalásai sem biztatnak több sikerrel mint azok a tárgyalások, amelyeket nemrégben Eden főpecsétőr folytatott Párisban.

Ezek a tárgyalások, tudvalevően, teljesen sikertelenül fejeződtek be.

Aranyerek

Az aranyerek okozta borzasztó kínok és szenvedések gyorsan enyhülnek és gyógyulnak a Cadum kenőcs használatával következtében. Igyekezzen haladéktalanul beszerezni egy tégellyel.

Többmázsa sulyu terméskő zuhant le a kolozsvári új görög keleti katedrális kupoláról

Kolozspár, május 9.

Évszázados építményeknél fordul elő olyan szerencsétlenség, ami ma történt Kolozsvárt, az új román katedrálisnál.

Ma, a hajnali órákban hangos robajra riadtak fel a Bocskai-tér környékének lakói.

Az új görög keleti katedrális tetejéről, a kupolaépítményről több mázsa sulyu hatalmas terméskő pált le. A sulyos kőcsocka az egyik kisebb toronyra esett és kettétört. Nagobbik része széles ívben a gyalogjáróra zuhant.

A riadalmon kívül szerencsére nagyobb baj nem történt. A hajnali szürkületben éppen két gyárba siető munkás haladt arra,

de idejében figyelmesek lettek és elmen-

kültek, úgyhogy

tőlük néhány lépésnyire ért földet a kőtömb.

Ha egyetlen pillanatot késlekednek, a halálos szerencsétlenség bizonyosan bekövetkezett volna.

A hivatalos mérnöki vizsgálat megállapította, hogy a tavalyi esőzéstől átnedvesedett terméskő szétmállott.

Az ügyben hivatalos eljárást indítanak, mert a templomot csak az ősszel fejezték be és szentelték fel. Ha már most kezdenek mállani a kővek, hogyan bírja ki az építmény a későbbi esztendőket? — Erre a kérdésre akar feleletet kapni a vizsgálat, amely a felelősség megállapítására indult.

Szépítsük meg szánkat szép fogakkal!

A DENTOL (szájviz, fogkrém, puder, szappan) tökéletesen fertőtlenítő és nagyon kellemes ízű fogászati készítmény. Pasteur kísérletei alapján készítik, pár napi használat után megerősíti a foghúst és szájpadrást, a fogakat ragyogó fehérré teszi és megtisztítja a leheletet. Használata különösen ajánlatos dohányzóknak. Használata után szánkban állandóan kellemes, tünde íz érzünk. A DENTOL kapható minden gyógyszer-tárban, drogériában és nagyobb illatszertárban.

AJÁNDÉK: Ha beküldi GE-GLAS cégnek, București, Str. Precupești Vechi 1 sz. alá ezt a „Brassói Lapokban”-ban megjelent hirdetést, rendesen felülbélyegezett borítékban, nevének és pontos címének feltüntetésével, teljesen ingyen küldenek Önnek egy mintacsomag DENTOL-t.

Merényletet akart elkövetni Dollfuss ellen

egy 17 éves drezdai hitlerista

Bécs, május 9.

A bécsi rendőrség tegnap értesítést kapott a drezdai rendőrségtől, hogy Pattig János 17 éves drezdai fiatalember átment Ausztriába azzal a tervvel, hogy Dollfuss kancellár ellen merényletet kövessen el. A bécsi rendőrség gyors intézkedése következtében sikerült a fiatalembert a határon elfogni és egy detektív kíséretében utnak indították Bécs felé. A vonaton azonban

gázpisztollyal rálőtt kísérőjére s az el-kábult detektív mellől megszökött. Később azonban a csendőrök ismét elfogták.

A rendőrségen

bevallotta, hogy tényleg azért jött Ausztriába, hogy Dollfuss ellen merényletet kövessen el.

Ezzel akarta elősegíteni az osztrák nemzetiszocialisták mozgalmát.

Legujabb vivmány!

Praktikus házi-, utcai- és sport-bluzok mindenki részére.

Rugalmas
Mosható
Olcsó.

SCAMPOLO-BLUSEN HAUS SPORT-STRASSE
GUTER QUALITÄT - ELASTISCH - WASCHBAR

UT UTÁN, – UJ UTAK ELŐTT

Rendszerezítjük a külső újságírói munkálkodást, hogy ne legyen Erdélynek olyan zuga, amelynek fájdmát, vágyait és akaratát meg ne szólaltatnók

Allandóan vidéki uton lesz a B. L. egy-egy belső munkatársa

Brassó, május 9.

Időnkénti hosszabb székelyföldi utazásaim mindig üdítőleg hatnak rám. Felvillanyozzák idegeimet s olajat öntenek a gondolkodás láthatatlan és felfoghatatlan kerekére. Bizonyos felvidulást hoz ez még akkor is, ha uti tapasztalataim keserűek és keservek. Számon venni a dolgokat, kitapogatni eszméramlatokat és vágyakat, meghallgatni panaszokat és keresni azokat a lehetőségeket, amelyek a panaszokra orvoslást jelentenek, vagy jelenthetnének — ez mind munkát, tevékenységet jelent.

A munka és a tevékenység pedig az élet maga, vagy lényege az életnek. A kisebbségi életnek sokkal inkább lényege, mint a kedvezményezett többségének. Ennek a kisebbségi életnek az örömei is nagyobbak, mint a többségének, mert drága kincs, értékes és értékesíthető gyöngyszem minden olyan ritkán akadó vigasztaló jelenség, amely arra enged következtetni, hogy az építésnek még vannak lehetőségei. Van építőanyag és van építő akarat. Kisebbségi sorsunk másfél évtizede után elérkezett már az ideje az építésnek. Elérkezett az ideje annak, hogy olyasmit építsünk, amire anyagunk van. Amire anyagunk van a természetben és anyagunk van a lelkekben.

Az építőanyagot azonban meg kell keresni és meg kell munkálni. Az építőakaratot pedig ösztökélni kell, tömöríteni kell és segíteni kell. Nem új már ez a célkitűzés és munkavállalás a B. L.-nál. — Évekkel ezelőtt rájöttünk arra, hogy az erdélyi magyar sajtónak jelenlegi helyzetében kettős feladata van. A pontos és lelkiismeretes hírszolgálat csak az egyik s talán nem is a fontosabbik. A pontos és lelkiismeretes hírszolgálat csak a mesterseghelyi jóságot jelenti s nem azonos még az erdélyi magyar tömegekkel való egybeolvadással, a sorsvállalással. Az újság nagyobb és nehezebb feladata a küzdelem vállalása, utak megjelölése, célok kitűzése és állandó munkálása. Az újság célja az is, hogy az erdélyi magyar tömegek akaratának megnyilvánulása legyen, de feladata legyen az is, hogy ezt az akaratot lelkiismeretes körültekintéssel alakítsa és gyarapítsa. Az újságnak vállalnia kell az eszmei harcot s aztán az eszmei harc keretein belül vállalnia kell a harc gyakorlati következményeit: a bátor és kitartó verekedést is.

Az erdélyi magyarság tizenöt éves kisebbségi múltjának egyetlen erős vezérfohás volt: megépíteni a kisebbségi sorsban való élést és megéltetés alappilléreit. Ez a munka volt az, amit a B. L. hosszú évek óta következetes tudatossággal végez. Viszont ez a munka az, amit nem lehet kielégítően végezni és irányítani csak a városi központokból. Ehhez a munkához elengedhetetlenül szükséges az, hogy az újságírók szoros kapcsolatot tartsanak fenn a néppel, a falvakkal, a vidékekkel. Az újságíróknak meg kell keresni az építőanyagot és meg kell keresni az építőakaratot, hogy számontarhassa, munkálhassa és irányíthassa azt a kevés lehetőséget, ami még megvan, mutatkozik, vagy kibányászásra szorul.

Az elmúlt hosszú évek alatt a B. L. sokat kezdeményezett és sok harcot vívott meg. Kezdeményezései közül sok elhullott, elég sok megfogant. Harcai közül sok eredménytelen maradt, elég sok eredménytelennel járt. Felsorolni mindent nehéz volna s talán fölösleges is, hiszen nem írjuk mi a történelmet, hanem iparkodunk benne megállni a helyünket, hogy az a kisebbségi történelem, amely napoként, sőt perceként folyik, ömlik, sőt zuhog, kedvezőbb eredményeket érleljen ki a számunkra, mint akkor tenné, ha egyszerűen bele usznánk s beléje vesznénk.

A felekezeti iskolák érdekében kezdett és folytatott harcaink eredménye volt talán az, hogy az a vad iram, amit az első liberális kormányzatok kezdtettek, később megtört, türelmesebb és figyelmesebb lett. Így látszik, hogy ezen a téren most új

harcok vállalása előtt állunk. A székelyföldi és más vidéki esendői erőszakosságokkal szembeni bátor kiállásunk eredménye a nemzeti-parasztpárti kormányzat alatt jelentkezett, amikor Vajda akkori belügyminiszter minden panasznkat azonnal kivizsgálta s kemény büntetésekkel és megismétlődő rendeletekkel etörte az akkori embertelen rendszert. Azóta ezen a téren már csak szörványos esetek jelentkeznek, könnyebb megküzdenni velük.

A kisebbségi bankpolitika ellen kezdett és lefolytatott kemény harcunkban a következmények mindenben minket igazoltak. A harcnak kimutatható gyakorlati eredménye talán kevés volt, az a haszna azonban, hogy az erdélyi magyarság gazdasági és pénzügyi ujrászervezkedésével kapcsolatban egészen új, becsületesebb és időtállóbb lelkiséget teremtett meg, eléggé nem is értékelhető. Ez az új lelkiség teszi most lehetővé azt, hogy gyakorlati gazdasági kezdeményezéseink gyökeret verhessenek. A székelyföldi közbirtokosságok megmentésére és szövetkezeti rendszerbe való átültetésére indított makacs kitartásunk eredménye megvan az első székelyföldi fakitermelő szövetkezetben, amely minta lehet és lesz, ha vezetésében a lelkiismeretesség találkozik a gyakorlati talpraesettséggel. Sikereket kell felmutatnia, olyan sikereket, amiket a szövetkezeti rendszer lehetővé tesz s akkor tömörülnek köréje az összes székelyföldi közbirtokosságok.

A vidéki gazdasági egységek kialakításáért és a szövetkezeti rendszer új, az eddigénél jobb és szükségesebb irányú át szervezéséért folytatott küzdelemünk is megérett annyira, hogy most már vidékfejlesztő szövetkezetek teremnek. Kézdívásárhely és környéke megteremtette az első ilyenirányú szövetkezetet, Aranyos-szék pedig a brassói Ágisz mintájára azt az új szövetkezeti fajtát, amely igyekszik a kisebbségi élet minden megnyilvánulását, felélni és gazdasági alapon tartani úgy, hogy a közművelődési élet minden ága szervesen kapcsolódjék a gazdasági szervezethez és fejlődés minden tényezőjéhez. Városi szemléink a gazdasági és szellemi erők állandó nyilvántartását és szemléltető felsorakoztatását célozzák, közművelődési és irodalmi téren pedig az ifjúság szárnyra-bocsátásával az annyira szükséges utánpótlásról kívánunk gondoskodni.

Elvi, világnézeti és szellemi harcaink folyamatban vannak, ítéletet róluk most nem mondunk. Azzal a megállapítással azonban tartozunk önmagunknak, hogy az események ezekben a kérdésekben is állandóan minket igazolnak s ennek az egyszerű titka csak ennyi: minden kérdésben a legmagasabb emberi szempontot keressük mindig, mert kisebbségi harcot csak ilyen magaslatról lehet őszintén és teljes lélekkel vinni. Erőnk ez volt eddig is és ez lesz ezután is. Az a magas elvi és erkölcsi álláspont, amelytől eltérni nem akartunk és nem akarunk, a gyakorlati építő munkában, kezdeményezéseinknél és harcainknál sohasem gátolt, hanem mindig előrevitt és segített. Ezzel a megállapítással viszont már nemcsak önmagunknak, hanem hűséges olvasóközönségünknek és az építési akaratban velünk találkozó munkatársainknak tartozunk.

Lehet, hogy szerénytelen módon bepillantást engedtem műhelyünkbe. Amint mondtam szokták: mű' elytthokokat árultam el. Így érzem azonban hogy ezekben a kérdésekben nem lehet műhelytitok, csak műhelymunka. És azt is érzem, hogy amennyire a lapnak szüksége van arra, hogy munkája során állandó kapcsolatot tartson olvasóközönségével, a néppel, a vidékkel, úgy az olvasóközönségnek, a barátoknak, munkálkodóknak és munkatársaknak is szükségük van arra, hogy lássák célkitűzéseinket, megértsék állásfoglalásainkat, higgyenek bennünk és nekünk, mert minden részletjelenség közepén ott az az erős vonal, amely szerint amely mellett fő célkitűzésünk felé, a építés

felé haladunk.

Egyre erőteljesebben, egyre céltudatosabban és egyre áldozatkészebben.

Most kellett elmondanom ezeket, amikor egy újabb vidéki utról visszatértem s gazdag „anyagot” hoztam magammal. Most, amikor a B. L. a falvakkal, városokkal, a néppel való érintkezést állandó újságírói munkává, rendszerre teszi, a mikor társat kapok magam mellé, hogy frissebb szemmel s felrészült lelkesedéssel szolgáljunk eddigi célkitűzéseinket. Kakkassy Endre, az igen jónevű újságíró fog cserélgetni ezután utazásaimban. Nem lesz Erdélynek zege-zuga, ahová el ne juthatnánk, ahonnan a panaszokat, keserőségeket éppen úgy, mint a vigasztaló jelenségeket, az építő-anyagot és építőakaratot el ne hoznók, hogy az erdélyi magyar közvélemény elé vigyük. Dolgozni akarunk és fogunk s ezt örömmel jelentem, mert az eddigiek során bizonyosságot tettünk arról, hogy tudunk dolgozni hasznosan és értelmesen.

Kacsó Sándor

**Akár fiatal
akár öreg**

mindnyájan könnyen meghűlhetünk és az a helyes, ha mi felnőttek az ifjúságnak is azt a szert adjuk, ami rajtunk oly gyakran segített. ASPIRIN — ez a kicsiny, de nagy hatású tabletta — segít az ifjúságon is minden hűléses megbetegedésnél, fájdalomnál, náthalásznál!

ASPIRIN

csak a
Bayer-kereszt-
tel valódi!

Akár esik, akár nem, közepes is alig lesz a termés

Borban és gyümölcsben nem lesz hiány

Bukarest, május 9.

A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a buza és általában a tavaszi vetés gyengének mutatkozik s a termés legjobb esetben csak közepes lehet, függetlenül attól, hogy lesz-e eső a napokban, vagy nem. Ezzel szemben a régi lucernafélék, szőlők és gyümölcsösök a szárazság ellenére is jól

tartják magukat.

A dunamenti síkságon úgy az őszi, mint a tavaszi vetés teljesen tökérement az esőhiány folytán. Kukorica viszont még vethető, ha megjön a várvavárt bő szőzés.

Szakkörök véleménye szerint a mezőgazdasági helyzet aggasztó ugyan, de egyelőre még mindig nem mondható katasztrofálisnak.

Agyonlőtte a feleségét, egyik tanító kollégáját, aztán öngyilkosságot követett el egy Kassa melletti községi iskola igazgatója

Az igazgató három kis gyermeke végignézte a véres családi tragédiát

Kassa, május 9

A Kassa melletti Krakovát községben megrendítő családi dráma játszódott le: Hrnánovszky Pál állami iskolai igazgató-tanító agyonlőtte feleségét, az iskola Havel nevű tanítóját, azután öngyilkosságot követett el.

Hrnánovszky már régebben gyanúsította feleségét, hogy Havelle megcsalja. Tegnapelőtt bejelentette, hogy három napra elutazik, de

váratlanul visszaérkezett. Az iskolaépületben együtt találta feleségét és Havelt és annak ellenére, hogy három gyermeke is volt, rögtön felelősségre vonta őket.

Mindketten kétségbeesetten tiltakoztak a gyanúsítás ellen, de Hrnánovszky rájuk sem hallgatva, előrántotta revolverét s előbb az asszonyt, aztán Havelt lőtte agyon s utána szívenlőtte magát is.

A véres tragédiát az iskolaszolgá fedezte fel, aki benyitott a szobába s ott találta a három halottat s mellettük az igazgató-tanító ijedségtől dermedt három kisgyermekét.

A tanuvalomások szerint az idegbeteg igazgató ártatlanul gyanúsította feleségét. Az árván maradt három gyermeket a kassai árvaház vette gondnokságba.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélizgalom, gyomorégés, vértörlés, szorongás vagy szívdobogás érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felfrissíti. Gyomor- és bélbajok szakorvosai igazolják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó, mely méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

Nagy ma'omlüz Brassóban

Brassó, május 9.

Kedden délután 1 és 2 óra között tűz keletkezett a Gyár-ut 1. szám alatt levő Seewaldt-féle műmalmában, mely egy részvénytársaság tulajdona. A tüzlők azonnal kiszálltak a helyszínre s másfél órai megfeszített munka után sikerült eloltaniuk a tüzet. A kár összegét még nem állapították meg. Az épület egyik szárnyának fedélzete teljesen leégett s használhatatlanná vált a faberendezés is. Előzetes becslés szerint a részvénytársaság kára meghaladja az egymillió lejt. A tűz a lisztosatornában keletkezett s onnan terjedt át rohamosan a tetőzetre.

A csehszlovákiai magyar párt visszautasította a Benes fogadtatására szóló meghívást

Prága, május 9.

Benes külügyminiszter nagyszőlősi fogadtatására az összes pártokat meghívták. A magyar párt a meghívást visszautasította azzal az indoklással, hogy a csehszlovákiai magyar kisebbség számtalan sérelme miatt értelmetlen volna a fogadtatáson megjelenni.

MÉG A LEGOLCSÓBB GALLIA MINTÁS SELYMEKET IS A LEGHIRESEBB PÁRISI SPECIALISTÁK RAJZOLJAK.

„GALLIA“

Fiókok: BRASSÓ, Szabadságtér 3. — NAGYSZEBEN,
Str. Regina Maria 31. — CLUJ, Str. Gen. Neculcea 2.

Harc a kriptá körül, mialatt a halott várja, hogyan beengedjék

A halált nem,
de a temetést
meg lehet
fellebbezni

Piski, május 9.

Különös eset foglalkoztatta Piskin a hatóságokat mialatt egy halott várta eltemetetlenül a hatósági döntés eredményét. Egy kriptá körül folyt a vita, amelybe a halottat el kellett volna temetni, de a melybe a kriptá tulajdonosának elvált felesége nem engedte a halottat bevinni.

A nem mindennapi eset középpontjában a piski Holtzer-család áll. A család egyik tagja, Holtzer Adolf, tíz évvel ezelőtt elvált feleségétől és leányával kivándorolt Argentínába, ahonnan elég tekintélyes vagyonnal három évvel ezelőtt visszatért Piskire. Itt súlyos csapás érte a visszavándorolt Holtzert, egyetlen leánya váratlanul meghalt. Holtzer családi kriptát építtetett, itt temette el a leányát. A kriptában három koporsónak készített helyet, hogy leányán kívül őt és Piskin élő bátyját, Holtzer Gyula nyugdíjas vasutast helyezték majd örök nyugalomra.

Leányának temetése után nemsokára, Holtzer Adolf visszahajózott Délamerikába, hogy ottani vagyonát még értékesítse. Nem is tért aztán onnan vissza, mert ott érte utol a halál és így a helye a piski kriptában üresen maradt. Holtzer elvált felesége, aki azóta újból férjhez ment, ekkor hagyatéki pert indított, hogy megkapja leánya vagyonát. Együttel bejelentette, hogy igényt tart a kriptára is. Ezt a bejelentést az elhunyt kriptáépítő családja nem vette komolyan, tartották magukat ahhoz, hogy ha Holtzer Adolf bátyja, Holtzer György meg fog halni, a rendelkezéshez híven a kriptába fogják temetni.

Néhány hónappal ezelőtt a nyugdíjas vasutas, Holtzer György megbetegedett és néhány nappal ezelőtt szánolni kellett azzal, hogy a vég minden percelen bekövetkezik, tehát szőnyegre került megint a kriptakérdés. Még el sem hunyt azonban az öreg nyugdíjas Holtzer, amikor Molnárné, a kriptáépítő másik Holtzer elvált és újra férjhezment felesége jelentkezett egy szolgabírói végzéssel, hogy *Holtzer Györgyöt nem szabad a kriptába temetni.* A Holtzer-család a szolgabírói határozatot fellebbezte a dévai járásbíróshoz, amely a sürgősségre való tekintettel három nap alatt meghozta a második ítéletet, amelyben kimondotta, hogy

ha Holtzer György meghal, fellebbezésre való tekintet nélkül a kriptába lehet temetni.

A járásbírósi ítélet után Holtzer György valóban elhunyt és a család tagjai nagy előkészületeket tettek arra, hogy fényes gyászszertartás mellett a kriptába helyezték örök nyugalomra a halottat. A temetés előtt azonban, Molnárné feljelentésére megjelent a szolgabíró a tisztviselő kíséretében és megtekintve a halottat, meghozta a határozatot, hogy *Holtzer Györgyöt nem lehet a kriptába temetni, mert a koporsó fából készült és nem olomból.*

Ez a temetés délelőttjén történt. Az elhunyt családjának férfi tagjai azonnal beutaztak Dévára, hogy az ottani hatóságoknál a szolgabírói határozatot megsemmisítsék kieszakozójuk, ami azonban nem sikerült.

Közben elérkezett a temetés ideje. A halott a koporsóban csendesen várta, hogy örök nyugalomra helyezték. De a kriptá-

ba nem volt szabad, a temetőben pedig nem volt megásva a sír. Közben megindultak az egyezkedési tárgyalások az elvált feleség és a halott családja között. A pap és a gyászközönség állt a halott körül és várt. Végül megkötötték az egyezséget. *Molnárné megengedte, hogy Holtzer Györgyöt a kriptába temessék a család pedig nyilatkozatot adott, hogy le-*

Emelkedő buzaárak mellett — eltűnik a készlet a piacról Temesváron is emelik a kenyérrájakat

Temesvár, május 9.

A Bánságban a szárazság tovább tart és a buzaárak állandóan emelkednek. Árú nincs, mert a gazdák további spekulációra elrejtik készleteiket.

A pékek ma az összes kenyérfajták árait egy lejjel emelték.

Árak: Buza 440—450, tengeti 210, zab 200, árpa 200

Nagyvárad piaci árak:

Buza 500, rozs 310, árpa 220, zab 220, tengeti 210, lucerna-lóhere 35—40, szalma 40.

TOMCSA SÁNDOR:

Pesti napok...

A STUDIO

Budapest, május 9.

Na, ne méltóztassanak meg jönni, itt nem valami olyan bonyolult és felesleges dologról lesz szó, mint teszem azt: „...ezután a hang ezen a kábelén kimegy Lakihegyre, majd visszatér ebbe a keverőbe, mikor is a megfigyelő ezen skála segítségével stb...” Oh, nem, most azt fogom látni és úgy, amire én is mindig kíváncsi voltam.

Tehát: Sándor-utca 7., a márványtáblán ez a hideg, hivatalos felírás: Posta és Rádió r-t. Szokványos pesti bérház, a kapus hátraint: „a stúdióba arra tessék, hátra az udvaron.” Minden különösebb áhitat nélkül mondja ezt, mintha csak egyiket keresnők azoknak a szegény pesti „doktor uraknak”, akiknek senki sem tudja, hogy honnan telik olyan fényezett gallér, mely erre felé nagy divat.

Az udvar közepén virággrup, valami szerelő veszködik az öntöző szivattyújával, kérdem, felne: „erre kell legyen valahol.” Szembem egyszerű kétemeletes fal zárja le az udvar négyzetét, melynek tetejéről karvastagságnyi kábel indul valamire. Mégis csak itt kell valahol lennie. Hátrafordulok, két ur tart a bejárat felé, egyik Rózsahegy, a másikat nem ismerem. Rózsahegy — akit fényképei után ismertem fel — ezt mondja: „A fene egye meg, kérlek, mondtam, hogy a próbát tegyék holnapra, Samuék kimentek Gödre...” Mindenestre utánuk mentem, annyi bizonyos volt, hogy nem Gödre jutok.

Kis hall, ragyogó tisztaság, vörös szőnyeg. Balról portásfülke, jobbról ruhátár, melynek használata díjmentes. Ez a „díjmentes”, így, aláhúzva, nem szószaporítás, ez nekem mély és őszinte pesti szenzáció. „Díjmentes” — dalolom, suttogom, repesek és ámulok! (De erről legközelebb.)

A portás megint int és szól: „Tessék helyet foglalni, a rendező ur az igazgatóságnál van.”

A hallban lassan kis társaság gyűl össze. Jobbról, magas, szőke, fehérköpenyes hölgy jön, kezében papír és úgy kiált, hogy aggódom a leadás tisztasága miatt: „Férfi bácsi, telefonáljon, hogy a postások jöjjenek próbálni.” Aztán a társasághoz megy és egy kékruhás urnak, aki sonkás-zsemlyét eszik, befogja a szemét. „Lilla” — mondja a kékruhás ur, de er-

ről csak azt tudom meg, hogy ez az a hang, mely olykor pontos időt mond be, olykor lehelést, helyenként csapadékkal. Szóval a kéz Lilláé, a hang — Radóé, a stúdió legrégbb bemondója, vagy ahogy itt házilag mondják, a szpiké.

A lépcsőn idősebb, kissé bosszus hölgy libeg le, neki meg az a baja, hogy kedvre tették. Amint beszél, behunom a szemem. Meg akarom ismerni, tehát behunom a szemem. Ki lehet? ki lehet? — hegyezem füleimet. Mikor éppen azt újságolja, hogy vett egy cipőt tizenegyetvenért, akkor jövök rá, hogy hiszen önagsága a „diákfelőre”!

El is felejtettem megmondani, hogy tizenkető felő jár és most szűnet van. Közben hangszerek urak pakoloznak le, aztán tűnnek el balra. Közülük egy kétméteres óriás. Török a magyar nyelvet és inkább vidámak. Már iskolás lányok is gyűltek be és láthatóan rajonganak. Rajongásuk tárgya a kétméteres Stepat. Mert ő az és balalajka-zenekara. A lányok gyűrűjéből mosolyogva menekül. Ha így nézi az ember, meg is érti a nőket, kiknek Stepat távozta be kell érniük Radóval.

Aztán nemsokára jött Csanády György rendező és bevonultunk balra hátra, a stúdió szíve felé. Még volt tizenhárom perc az adásig, de mivel az első két percben már legalább huszan keresték, elmenekültünk a stúdió most épülő, teljesen új kísérleteken alapuló, modern leadó terméig. Itt például függönyöknek, meg

Milyen gyönyörű fehér foga van!

Rövid időn belül már meg fogja állapítani, hogy KOLYNOS ragyogó fehérséget ad fogsorának, melyhez hasonlót közönséges fogpasztával sosem fog elérni. Finom habja behatol a legkisebb foghezagokba is és eltünteti a fogakon levő sárga foltokat és lerakódást. A KOLYNOS fogkrém soha nem támadja meg a fogzománcot. Kezdje meg már ma a KOLYNOS használatát. — 1 cm. hosszú darab száraz fogkefére nyomva, naponta kétszer használva, azonnal észlelni fogja a hatást: fehér és egészséges fogak, rózsaszín foghús. Vegyen meg ma egy tubus KOLYNOS fogkrémet.

mond a harmadik helyről a kriptában. Molnárné javára, aki ott akar majd megpihenni.

Az engedélyt ezután a szolgabíró is megadta. Miután Molnárné megkötötte az egyezséget, nem volt már akadály a fakoporsó. A halott Holtzer György megpihenhetett a kriptában fakoporsóban is.

Ha igaz, hogy a halott szelleme él, vajon mit gondolhat a halott Holtzer a kriptában Molnárné asszonyságáról, a szolgabíróról és erről az egész vacak életéről, a melyhez semmi köze már?

Bizonyára nem kívánczik vissza.

effélének nyoma sem lesz, leadásra alkalmas, a hangot tisztán architektonikus felületekkel teszik. Epül egy nagy, egy kisebb terem és négy-öt leadó fülke, mindannyi üvegfalakkal a közönség részére. A falak azbeszttel lesznek szigetelve és a szellőztetés, meg a világítás problémájának megoldása annyira modern és tehetséges, hogy egyedül áll Európában. A napokban a hangszertár is igen értékes dolgokkal szaporodott. Nemrég járt itt egy bizonyos Cuterri gróf, a hollywoodi stúdió volt technikai rendezője, kinek néhány találmányát megszerelte a magyar rádió. Nem akarok illúziókat rombolni, de amikor önök majd méla vizcsobogást fognak hallani, akkor gyakorlatilag újjak egy egyszerű, vizre berendezett ágyamegitőben pacsmagolnak és a tengermorajtól ne tessenek félni, a mikrofon nem hányódik a tengeren, az egész mindössze egy félfelekű dob és négyszáz serét. Gyorsvonal: ugyancsak serét futball-labdában, stb.

A gramofon-zene közvetítésénél nincs meg a szokásos mikrofon, az mindjárt be van építve a gramofon hangdobjába, úgyhogy a kezze a gramofon hangját csak kagylón keresztül tudja hallgatni.

Hogy mégis rátérjünk egy kis technikai részre, a külföldi műsorok közvetítésénél mindig kábelben kapja a rádió a hangot, ha Londonból, hát Londonból. Ezek a kábelvonalak ugyanis már ki vannak építve egész Európában, csak innen keletre nem folytatódhatnak. Például a múlt hónapban délsarki Byrd-féle közvetítés a helyszíntől csak Newyorkig jött drót nélkül, onnan egész Pestig kábelben.

Minden leadóterem mellé egy kis megfigyelő szoba van berendezve, melynek ablakán beláthat a megfigyelő, persze a hangot csak hangszórón keresztül hallja. Az asztalon aztán egy gombskála van s azzal irányítja az előadást.

Egy ilyen ablak mellé állunk le, Csanády a megszokás nyugodtságával, én bizony, mi tagadás, egy kis lámpalázzal. Egész különös ér-

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gastrikus láznál, bélrekedésnél, ebéztési rendbontásnál, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizkétésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

zés ez, a lélek igazán meghatódik, hogy mire volna képes az ember...

Még egy perc van, a zenekar már a helyén ül, de látszik, hogy hangolnak; a zongorista gyorsan forgat, egy másik zenész széket cserél, Stepat int, a zenekar megkövül és a következő pillanatban kigyul a vörös fény. Ettől kezdve minden a világegyetem fűlehallatára történik.

A „szpiké” bemond, aztán kihúzza a műsor-számot.

Egész egyszerű volna, ha az a rubinszínű ragyogás nem tenné misztikussá és varázslattá a képet.

Aztán a fény kialszik és Stepat átvesz egy borítékot... Ezzel vége is a csodának. Mikor jövök el, tévedésből egy próbaszobába nyitok be. Kerpely csellózott, a zongoránál ült Polgár Tibor.

Szemrehányóan néztek rám.

Ezért gyorsan behúztam a füleimet és távoztam...

CAPITOL MOZGÓ. BRASSÓ TELEFON: 460 szám.

Ma, kedden utoljára a szezon legkimagaslóbb filmesemlége:

VIII.

HENRIK

Charles Laughton nal és Syll Symfontes

Kedden d. u. 3 órakor: Marion, das gehört sich nicht. — Magda Schneider, Hermann Thimig és Syll Symfontes

Szerdai kezdettel DOLORES DE RIO 100%-os németül beszélő exotikus slágerfilmje, gyönyörű felvételekkel és csodaszép zenével

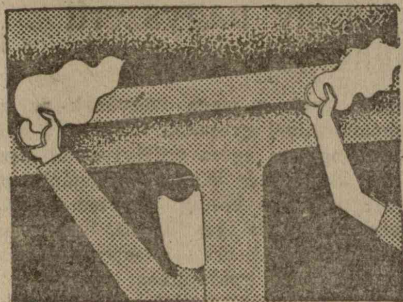
„Paradicsommadár”

A Csendes-óceán csodás szigetvilágának lenyűgöző panorámája. — Előadók: Sully Symfontes — Pathe Journal

Csütörtök d. e. 11 órakor Egy óra veled Maurice Chénalier-rel

HIREK

A B.L. nyaraltatási akciója

Balló Juliska magánzó, Batoni-Mari (Nagy-bacon), u. p. Baraolt, v. á. Agustin, ásványvíz, fürdőhelyek. 10 szobában 20 vendéget fogadna május 15-től szept. 15-ig. 12 éven felüli gyermekeket szülők nélkül is. Ár ötszöri étkezéssel naponként 80, gyermekeknek 50 lej. Havi ár felnőtteknek 1800, gyermeknek 1300 lej. Pormentes, esendős hely.

Sportszerető 17 éves diák fizető vendéggé menne olyan falusi kastélyba, ahol nagyon jó ellátáson kívül lovaglásra, teniszre, uszásra bő- séges alkalom nyílik. Julius és augusztus hó- napokra érdekelne. Pontos ármegjelöléssel ajánlatokat kérem: dr. Mihály, București, Bu- levardul Pache 42-44. II. em. címre.

Özv. Nagy Imréné ny. tanítónő, Bicsad— Bükszád, jud. Treiscaune, u. p. Bicsad, v. á. Bicsad Oltului. Fürdés az Olthán, Uzonka-für- dőben, kirándulás Tusnádra, Málnásra, Erdők, hegyek. Két szobában 4 vendéget fogadna má- jus 15-től október 15-ig. 14 évestől feljebb gyer- mekeket is szülők nélkül. Ár négyszeri étkezés- sel felnőtteknek 70, gyermeknek 60 lej.

Transilvania Hotel, Odorheiu—Székelyudvár- hely. Sós és kénés fürdő. 8 szobában 8—15 vendéget fogadna, penzió rendszerrel, felnőt- tek 100, gyermeknek 70 lejes árban, háromszo- ri étkezéssel.

A B. L. vendéglátó szeivénye

Kíváncsi és beküldött!

Név _____

Foglalkozás _____

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul) _____

Utolsó posta _____

Vasúttállomás _____

Fürdőni lehet-e és hol? _____

Kirándulni lehet-e és hová? _____

Erdőséghőség van-e a közelben? _____

Hány szobát akar kiadni? _____

Hány vendéget öbajt? _____

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendé-

geket? _____

Szülők nélkül vállalkoz-e gyermekek nyaraltatását? _____

Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat? _____

Mit kér egy személy után naponta? _____

Mit kér egy gyermek után naponta? _____

Hányszori étkezést ad naponta? _____

MEGJEGYZÉS: _____

Nem kerülnek hadbírószág elé a pénzespostás merénylői. Kolozsvárról je- lentik: Simon Pál és Hutera Ottó, akik leütötték és kirabolták Nichita Gavrilá pénzespostást, vizsgálati fogságban ül- nek. Az ostromállapotra való tekintettel, ügyüket a hadbíróshoz utalták. Ma dél- előtt védőjük, dr. Klein Miksa megjel- lent Bireescu főügyésznél és érdekes előter- jesztést tett. Bejelentette, hogy az ostrom állapotról intézkedő rendelkezésben nincs szó rablásról és ezért kérte, hogy védeencei felett a törvényszék ítélkez- zék. Bireescu főügyész elismerte az érvek jo- gosságát és már intézkedett is, hogy a hadbíróságról átkérjék az íratokat. Való- színűleg, még a nyári szünet előtt sor kerül a nagy érdeklődéssel várt tárgya- lásra.

— **Halálozás.** Vajna Károly, nyugal- mazott állami elemi iskolai igazgató, a kézdivásárhelyi kaszinó tiszteletbeli el- nöke, a kézdivásárhelyi közeleti mozgal- mak lelkes vezéralakja 73 éves korában meghalt. Halála általános részvételt kel- tett. Szerették, becsülték, tisztelték, mert kötelessége példás teljesítése mellett min- den szabad idejét a közművelődés emelé- sének és a társadalmi nyomor enyhítésé- nek szentelte.

— A sepsiszentgyörgyi Iparos Otthon rend- kívüli közgyűlése. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Lapunk hasábjain ismételtelen beszámoltunk a sepsiszentgyörgyi iparos társadalom kebelében, illetve az iparosok két intézménye, az Ipartes- tület és Iparos Otthonban folyó harcokról és állapotokról. Egyik utóbbi számunkban pedig azzal az indítvánnyal álltunk elő, hogy az Ipa- ros Otthon jelenlegi vezetőinek kötelessége tisztségükről lemondani és szabad folyást en- gedni a vizsgálatnak, amely majd tisztázza, hogy az ellenük felhozott vádak mennyiben fe- lelnek meg a valóságnak. Felhívásunk eréd- ménytel járt. Lurez Gyula, az Iparos Otthon elnöke és Gece Ferenc pénztáros benyújtották

lemondásukat a vizsgálat befejezéséig az Ott- hon ügyeinek intézését egy ideiglenes bizottság vette át. A folyó hó 6-án megtartott rendki- vüli közgyűlés első pontja ezzel a kérdéssel foglalkozott röviden, bejelentve, hogy úgy az Iparos Otthon igazgatóságának, mint Sepsis- zentgyörgyi iparostársadalmának az érdeke, hogy végre tisztán lásson ebben a kérdésben. Eppen ezért egy háromtagú bizottságot kértek fel a házi vizsgálat levezetésére s ez a bizott- ság máris hozzákezdett az ügy kivizsgálásá- hoz. A bizottság elnöke dr. Barabás Andor, az Otthon igazgatósága nevében dr. Keresztes Ist- ván ügyvédet, Rácz Ferenc nevében pedig Andrassy Tivadar kollégiumi tanárt kérték fel a bizottság tagjaik. Ezután került sor a köz- gyűlés második pontjának, az 1934. április 1-től 1935. március 31-ig terjedő év költségvetésének a tárgyalására. A közgyűlés elfogadta az elő- terjesztett javaslatot, mely az Iparos Otthon keretein belül működő temetkezési csoport költségvetését tartalmazta, ugyanakkor azon- ban utasította az igazgatóságot, hogy magának az Otthonnak a bevételeiről és kiadásairól is ál- lítson össze kimutatást s ez majd a jövő köz- gyűlésen kerül letárgyalásra.

ABLAK

Roosevelt elnök bejelentette, hogy az amerikai kormány rövidesen igen nagy- méretű házipítési tervet hajt végre, egyrészt az amerikai családok lakásvizonyai- nak javítására, másrészt az építőipar fellendítésére és a munkanélküliség enyhíté- sére. A kormány 15 millió dollár hitelt nyújt 200—2000 dolláros terjedő olcsó építkezési kölcsönök alakjában háztartozásra és lakóházak építésére. A kölcsönö- ket a meglévő állami hitelszervezetek útján helyezik ki. Egyidejűleg „Jobb és szebb otthonokat a népnek!” jelszó alatt országos propaganda indul a házipítés és tatarozás népszerűsítésére. Kicsiben nem lehetne ezt nálunk is lemásolni?

HETVENÖT ÉVVEL EZELEŐTT SZULE- TETT A RÁDIUM FELFEDEZŐJE

Május 15-én ünneplik meg világszerte Curie professzor születésének 75-ik évfor- dulóját. Curie nevéhez a mai kor egyik legnagyobb tudományos felfedezése: 1898- ban feleségével, aki maga is kiváló ve- gyész volt, felfedezte a rádiumot s ezzel az új elemmel nemcsak az orvostudományt juttatta értékes gyógyszerközhöz, de meg- adta a lökést új, szinte hihetetlenül nagy horderejű tudományos kutatásokhoz is. Erdemei elismerésül a Nobel-díjat is megkapta. Curie professzor 1903-ban, 44 éves korában halt meg.

— Megölte az ital. A Márzescu-féle kórházban tegnap este felé meghalt Ron- doleanu Joan Vasut-utca 23 szám alatt lakó nyugdíjas alkoholmérgezés követ- keztében. A nyugdíjast nagybetegben szállí- tották kórházba, ahol aztán a rendőrség kihallgatta. Rondoleanu elmondotta, hogy két napig ivott egyfolytában, de sem arra nem emlékszik, hogy melyik korcsmában, sem arra, hogy kivel. Csak azt tudja biztosan, hogy a barátokkal el- fogyasztott szeszestitalt ő fizette. Kihall- gatása után nem sokára meg is halt. A boncolás megállapította, hogy a halált nem bűntény okozta s így kiadták a te- metési engedélyt.

— Szabadlára kerültek a temesvári postalopás tettesei. Tudósítónk jelenti: Nagy feltűnést keltett Temesváron, hogy a temesvári törvényszék vádtanácsa a jó- zsefvárosi postalopás ügyében letartóztat- tott Ágoston és Fonos vádlottakat sza- badlára helyezte. Az eljárás természet-esen folyik ellenük, mert az ügyészség a vádat továbbra is fenntartja, a vádtanács véleménye szerint azonban bűnük nem olyan súlyos, hogy szökésüktől lehetne tartani s így főtárgyalásukat szabadon várhatják meg.

— Jó üzletet csinált a posta a konver- ziók bejelentésekkel. Csikszederáról je- lentik: Köztudomásu, hogy az adósság- rendező törvény értelmében a 20 holdon felüli birtokosoknak, valamint a városi adósoknak adósság bejelentést kellett tenni az egyes törvényszékek, illetőleg járásbíróságoknál. A törvény értelmében

ezeket a bejelentéseket másolatban, ajánlva a hitelezőknek is külön-külön meg kellett küldeni. Csikmegye járásbí- rósaighoz és törvényszékéhez százaz tömegben érkeztek a bejelentések, így- zolva azt, hogy ez az ország egyik legjob- ban eladósodott megyéje. Az egyes posta- hivataloknál, különösen a csikszederánál pedig két-három tisztviselő nem győzte lebonyolítani az ajánlott levelek felvéte- lét. A régi háborús idők emlékeztető hosszú sorokban várták az emberek, hogy leveleiket elvegyék. Ezzel kapcsolatosan bizonyos, hogy a posta óriási forgalmat bonyolított le és hatalmas bevételt eszkö- zölt a konverzió révén.

— Az angol teniszszövetség betiltotta a női teniszsnadrágot. Az angol tenisz- szövetség megtiltotta, hogy a verseny- zőnők rövid nadrágban játsszanak mér- közéseket. A határozatot nagy vita előzte meg. Sokan arra hivatkoztak, hogy a rövid nadrág erkölcsösebb, mint a rövid, lobogó szoknya, az elnök azonban kijelentette: — Én bizony nem szeretném, ha a lányom szoknya nél- küli ugrálna ezer és ezer ember előtt... Ez az érv hatott. A teniszszövetség ve- zetői között igen sok a családapa és így Anglia hű maradt a tenisz hagyomá- nyokhoz. A női teniszsnadrág megmére- tett és könnyűnek találtatott. A tenisz- divatot diktáló wimbledoni versenyen szoknyában fognak játszani idén a nők.

— Felmetasztette a hasát egy bukaresti kereskedő. Bukarestből jelentik: A „Ju- lia Hasden”-allén levő lakásán, kedden este 9 órakor egy nagy könyhakéssel fel- metsztette hasát Schneider George idős magánzó. Az öngyilkost rendkívül súlyos állapotban szállították be a Brancoveanu kórházba, de már nem tudtak segíteni rajta: egy órával kórházbaszállítása után borzalmas kínok között kiszenvedett. Schneider George valamikor dúsgazdag kereskedő volt, az utóbbi időben azonban vagyonát elvesztette, betegesked- ni kezdett és buskomorrrá vált. Ez a sok egymásután következő baj és szerencsét- lenség volt valószínűleg Schneider vég- zetes tettének indítóoka is.

— Ujabb két erdőtüz Csikban. Csik- szederáról jelentik: Egy hét óta hihe- tetlenül elszaporodtak az erdőtüzök Csikban. Alig van nap, hogy egy-két sőt több erdőtüzről ne érkeznek jelentés az illetékes hatóságokhoz. Legutóbb a tus- nádi közbirtokosság Tusnádfürdő közelé- ben fekvő erdeje gyulladt ki. A veszé- lyesnek indult tüzet a község lakói em- berfeletti erőfeszítéssel fejezték meg. — Ugyanakkor Gyimesbükk Tiszás nevű erdeje is kigyulladt. Már nagy területen égett az erdő, amikor a lakosságot a csendőrség oltására parancsolta. Ke- mény, megfeszített munkával itt is sike- rült lokalizálni a tüzet, mely nagy sze- rencsétlenséget idézhetett volna elő, te- kintettel, hogy az egész környéket ha- talmas erdők borítják.

— A tábla is jóváhagyta a Duca-gyil- kosságot feldicsőítő tanító büntetését. Tu- dósítónk jelenti Temesvárról: A temesvá- ri tábla hétfőn tárgyalta Titi Haras To- dor székesuti román tanító ügyét. A vád- lott annakidején a Duca-gyilkossággal kapcsolatban olyan kijelentéseket tett egy nagyobb társaságban, mintha helye-

NEURALGINE

JURIST

FELÜLMULHATATLAN
GYÓGYSZER
FEJFAJÁS HÜLES MIGRÉNÉ
REUMÁS FÁJDALMAK
ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

selné a gyilkosságot. A törvényszék bün- tett feldicsőrése címén 15 napi fogházra ítélte a tanítót, aki fellebbezett. A tábla most helybenhagyta a törvényszéki dön- tést.

— Arnyék a tanyán. Irta: J. Gregory. Fordí- totta: Lendvai István. Idegen név alatt tér meg hazai földjére a fiatal Sommers, hogy tí- zenötévi világesavargás után újra élhesse könnyelműen itthagyt édesapját és azonnal megcsapja a mexikói sziklavidek vérgőzös le- vegője. Megtudja, hogy édesapját már évekkel azelőtt meggyilkolták és az ő jogos apai örök- ségét nevével itthagyt valami idegen jött-ment bitorolja. A tüzesvérű mexikói ifjú súlyos di- lemába került. Mert csak nem nézheti meg- sem ölbetét kezével, hogy nevének bitorlója az apai örökséggel együtt gyermekkor szerel- mét is magához kaparintsa.

A házatért Jerry egész bünszövetkezettel találja magát szemközt és kerülő utakon, ha- lálós kockázatok között, még a vendégjoggal visszaélő tolvaj szerepét is vállalva, igyekszik az igazí bűnösöket kelepecébe csalni, nehogy az ártatlanokat is magukkal rántassák. J. Gregorynak ez a lelkünk legmélyébe marko- ló kalandos regénye a Pallás 80 filléres „Dekaro” Könyvek) című sorozatában jelent meg.

GÖRCSÉR, TALYOG,
AKNE, EGZEMA,
HERPEZ, SZPORIA-
ZISZ

REUMA,
KÖSZVÉNY,
FÁJDALMAK

A romlott vér megtamadja a bőrt

A néphit nem csálódik, midőn a vér romlottsá- gának tulajdonítja az összes visszatartó bőrbá- jokat.

Alapjában véve a vér romlottságának tulajdo- nitható a gennyes tályog, a flébit, az gennyes göröcsér, a köszvény, a reuma, az idegfájdalom, az ájulás, a zsába, a szciatik, a kőképződés, a vese- gyuladás, az érelmeszesedés, a női bajok, az át- meneti korszak, a fájdalmas havibaj, a hibás képződés, feherfolyás, méhgyulladás, beldaganat, fibróm stb.

Hogy megszabaduljunk a sok győtrő bajtól, meg kell, hogy szabaduljunk azoktól az elemek- től, melyek véreket megmérgezik.

A RICHELET VÉRFELEFRISZÍTŐ (DEPURATIF RICHELET) megújítja véreket, megtisztítja, megfinomítja, meghozza szervezetek számára az élető elemeket. Közvetlen és bámulatos hatása, melyet a vére gyakorol, magyarázza meg cso- datevő eredményeit. Beteg, kiket orvosaik már elítéltek, menekültek a halál karmaiból, a RI- CHELET VÉRFELEFRISZÍTŐ (DEPURATIF RI- CHELET) alkalmazása által.

Minden ügyhez ismerőző könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszertárakban és drogériákban. Labora- tories L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. Sírada Pitar Mo.

Undorító volt...

A tarka székely szöttek vidékén, színesen ringottak a sétátér. A székely cselédleányok ellepték, vagy inkább elöntötték a fák alatt keskeny térséget s olyan volt így az egyébként nem nagyon szép és hangulatos sétátér, mint a himes nyári rét. Vidám, kedvderítő és hangulatos.

Aztán előrohantak a rendőrök, gummitalakkal. Taszigálni, lökdösni, ütni kezdték ezt a szép, himes nyári rétet. Igazán, mintha megvadultak volna. Egészen bizonyos is, hogy megvadultak. Ez a szép, színes, himes mező ugyanis nem hallgatott, hanem sikoltozva csodálkozott, méltatlankodva tiltakozott...

Mit vétett, mit hibázott, hogy rendőrök ütik, taszigálják?

A rendőrök érezték, hogy minden szemrehányó, tiltakozó szó, mozdulat jogos, indokolt. Ezért vadultak meg. Nekik ugyanis parancsot kellett teljesíteni, ha nem is tetszett nekik az a parancs. A városi tanács elrendelte, hogy: a cselédeket pedig el kell takarítani a sétátérrel. Arról a sétátérrel, amelyen csak vasárnap jelenhetnek meg így, tömegesen, szépen és kedvesen, mint a virágos mező. És arról a sétátérrel, amely vasárnap úgy sem kell senki másnak, csak nekik.

Undorító volt ez a brassói nevezetesség.

Brassó városának a tanácsában eléggé szépen és eléggé jelentős embereken keresztül érvényesül a brassói magyarság óhaja. És ebben a tanácsban, tudomásunk szerint, egyetlen tiltakozó szó sem hangzott el ez ellen a barbár és vad terv ellen. Nem akarunk okvetetlenkedni s nem azt ítélik el, hogy esetleg, valamilyen okból, — akár eléggé el nem fogadható okból is — máshová akarja a tanács áttérni a cselédek vasárnapi szórakozását. Ennek a módja azonban nem ez. Ennek a módja a mi híres demokratikus Romániánkban, mint akárhon máshol is, ahol az emberi méltóságot őszintén becsülik s nem a ruházkodás után mérik, csak az lett volna, hogy ügyes és szórakoztató játékokkal, mutatványokkal, máshová csalogatják arra a vasárnapi szórakozásra igazán rászoruló cselédeket.

De nem így, rendőrbotokkal!

Egy fiatal brassói zenész sikere

Nemrégiben Kertner Jenő kamarazene osztályának tagjai mutatkoztak be Budapesten a Zeneakadémia hangversenyén. Az érdekes műsor a kamarazeneirodalom értékeit sorakoztatta fel. A Weiner Leo „fisz-moll” szonátája nyitotta meg a hangversenyt, melyet Fejér Sándor fiatal brassói hegedűművész játszott igen nagy hatással. Fejér két esztendővel ezelőtt szülővárosában, Brassóban is hangversenyt adott a Honterus nagytermében s szereplése még ma is emlékeztet bennünket a város zeneszerető közönségének. A fiatal Fejér nagyobb zenesztársasággal most Olaszországba ment előadókörútra. Ennek az utnak bevégezte után Brassóban ismét koncertezni fog.

Zsíros, pattanásos arc bőrhöz puder helyett

kénpuder

megszünteti az arc mitesszereit.
Szaküzletekben kapható.

Új intézménye épül Brassóban

a magyar közművelődésnek

Unitárius templom, amely nem csak az Isten, hanem a művelődés, a haladás háza is lesz — Nagy kár, hogy Kós Károly nagyszerű tervei, az anyagiak hiánya miatt, nem valósulhatnak meg

Brassó város egyik legszebb helyén, a Kut-utca elején, a római katolikus temető előtti fás térségen, munka indult, amelyre az egész brassói magyarság nagy szeretettel és együttérzéssel figyel. Új intézménye készül itt a brassói magyarság közművelődési életének. Építkezés, amely a városnak díszére, a brassói magyarságnak pedig nagy előrehaladására lesz.

Az erdélyi magyarság kisebbségi sorsában a magyar egyházak a kultura védelmező erőivé váltak. A felvilágosodás és a lelkiismereti szabadságért folytatott hosszú harcok eredményei lehetetlenné tették, hogy az elfogultság és a nemzetiségek közötti gyűlölködés mérge az egyházak erejét is kikezdi. A kisebbségi egyházak így, a maguk védettebb helyzetében, hordozói és támogatói lehetnek annak a magyar közművelődésnek, amely a mindennapi élet terén annyi akadályba és gáncsba ütközik s amely az államhatalom részéről semmiféle támogatásban nem részesül. A magyarság templomai nemcsak az Istennek, hanem a magyar közművelődésnek és a magyar előrehaladásnak is otthont, házat, fedelet és védelmet nyújthatnak.

A brassói unitáriusok figyelemreméltóan átértették ezt a hivatást, amikor templomuk megépítésének tervét már a kezdet-kezdetén úgy vetették föl, hogy az a templom egyben kulturális is legyen. Kós Károly, a nagyevű erdélyi műépítész eredeti tervei szerint az igazán nagyszabásúnak elképzelt gyönyörű épület nemcsak templomhelyiséget, hanem nagy, a brassói magyarság igényeinek megfelelő előadó és hangversenytermet is magában foglalt volna. Brassóban mindenki tudja és mindenki panaszkodik, hogy nincs a magyarságnak olyan előadóterme, ahol közművelődési ünnepeit méltóan megrendezhetné. Ezen a hiányon akart segíteni a brassói unitárius egyházközség, amikor Kós Károlyval a tervet elkészíttette.

SAJNOS, AZ ANYAGIAK...

Sajnos azonban, Kós Károly eredeti tervei nem valósulhatnak meg. Hiányzanak hozzá az anyagiak. A brassói unitáriusok évtizedek óta buzgalkodnak, fáradoznak azon, hogy a méltó templomépítéshez szükséges összeget összehozzák. A templomépítési mozgalom különösen a világháború utáni időben vett nagy lendületet. Műsoros táncestélyekkel, majálisokkal, színelőadásokkal, tea- és vallásos estélyekkel gyűjtögettek az építéshez szükséges téglákat. Az áldozatkészség és a szorgalom nem hiányzott, az eredmény sem maradt el, akkora összeget azonban, amekkora Kós Károly nagyszabású tervének a megvalósításához szükséges lett volna, fillérekből összehozni nem lehetett.

Igy aztán az eredeti terv leegyszerűsödött. A cél maga azonban nem. Az új terv szerint is meglesz a brassói magyarságnak az annyira szükséges előadó- és hangversenyterem. A templomozásra szánt helyiséget képzik ki úgy, hogy használható legyen erre a célra is. Az unitárius vallás és világlátás ezt lehetővé teszi s így a brassói magyarságnak mégiscsak meglesz a megfelelően nagy és szép előadóterme. Lesz azonkívül a templomépületben egy kisebb terem is, amely kisebb értekezletek, gyűlések, teastélyek tartására lesz kiválóan alkalmas.

EZ NEM EGYEDÜL CSAK A BRASSÓIAK ÜGYE

Az eddig elmondottak is eléggé mutatják, hogy a brassói magyarság nem tekintheti szí-

goruan csak a maga ügyének az unitárius templom minél gyorsabb felépítését. Eltekintve attól, hogy az egész erdélyi unitáriusság öröme és büszkesége lehet az új templommal való gyarapodás, az erdélyi egyetemes magyarság szempontjából is igen fontos, igen jelentős állomás Brassó. A brassói magyar kultura valódi erősítése, gyarapítása, magyar intézményeinek támogatása elsőrendű magyar érdek, hiszen a Székelyföld torkában fekvő Brassó, amely a Regát felé nyitja meg a közművelődési érintkezés és érvényesülés kapuit, gazdasági tekintetben pedig eléggé nem értékelhető — s eddig még eléggé ki nem használt — közvetítő állomás, szinte hivatva van arra, hogy egyik jelentős irányító és közvetítő központja legyen az erdélyi magyarság nemesebb életmegtúlnálulásainak.

Az a pénz, amely eddig az unitárius templomépítési alapra begyűlt, valójában még a leegyszerűsített tervek kivételére sem elég. Alig van kéznél a fele annak az összegnek, amelyre a Kós Károly-féle tervezet leegyszerűsített formájának a megvalósításánál szükség van. Pedig megpihenni nem szabad mindaddig, amíg lassan, részletekben legalább, de az egész eredeti és nagyszerű tervezet meg nem valósul.

Az erdélyi egyetemes magyarság okos, előrelátó és tudatos munkát végez, ha részt vállal a brassói célkitűzésekből s felekezeti különbség nélkül siet az új brassói magyar közművelődési intézmény köz munkájának vállalására. Érdeklődők forduljanak az unitárius lelkesítő hivatalhoz. (Rózsátér—Piața Rozelor 10.) Az egyházközség ugyanis a befektetés kellő jövődelmezőségének biztosításával bárhonnan érkező ajánlatot szívesen megfontolás tárgyává tesz.

KLUTSCH

nyitott nyaku ingben ült őrei között, vastag kezei valami hallatlan együgyűségben és ártatlanságban ott pihentek a térdein, szemei kedvesen találkoztak elcsodálkozott látószerveimmel.

Most ősszel lesz két éve, hogy megölt egy legényt. Kétszáz lejtért ölte meg. A hullát elásta egy sáncban, az tavaszig rothadt ott. Akkor találták meg, ő nem is tagadta. Valami egészen jól működő, rendkívül finom és tartós acélból készült ideg-zete volt ennek a Klutschnak, aki őstől tavaszig hordta a megölt legény ingét és ruháját, de ezért jól evett és jól ivott és jól szórakozott.

Nem tagadott semmit, csak később kezdett el hebegni és sápadni, amikor életfogytiglani fegyházra ítélték. De azóta megnyugodott, a tábla azóta tizenöt évre szállította le a büntetést.

Mondom, na, ott ült ártatlan kezeivel a törvénysek és megelégedett volt őreivel, velem és az egész világgal. Jókedvű volt és kiegyensúlyozott, jobbkedvű és kiegyensúlyozottabb, mint én, aki pedig nem ültem örök között és ki- és bejárhattam a világban, nagyszerű szabadságomban.

Hogy kimentek a bírák, melléhúzódtam és beszélgetni kezdtem vele.

Kiderült, hogy jól van, egészen jól van. Ételt és ruhát otthonról kap, van takarója és szőnyege, borotválkozó készlete és mosdótálja, huszóra egész sokat kapott, meg kalácsokat. Ki van türe az inge és mutatja fogait, azokat is mossa, cigarettája van, szeretik az örök, így él.

— Mikor szabadul, — kértem.

— Tizenöt évet kaptam, ebből leülök nyolcat, királyi kegyelem elveszi a másik hét évet. Huszonnyolc éves leszek, amikor kijövök, még egészen fiatal leszek, megházasodom majd. Láthatja, semmi bajom nincs, nem is panaszkodom.

Már viszik is vissza, láncolják már egy egészen fiatal toboj legény kezéhez. Szabadon maradt kezét felém nyújtja, megfogom.

— Ne féltsen engem, — mondja. Nem is félttem. Miért félténém?

s. e.

Áprilisi idegenforgalom Brassóban

Kevés romániai városnak van idegenforgalmi szempontból annyira vonzó fekvése, mint Brassónak. Nemcsak a város, hanem a közvetlen környéke is csalogatja az idegent.

A forró április beköszöntésével máris megindult az idegenek karaványa Brassó felé az országból, sőt külföldről is. Hogy tájékoztatást nyújtsunk Brassó idegenforgalmáról, közöljük a Korona szállodába áprilisi hó folyamán megszállott idegenek számát: Bukarestből Brassóba jöttek 656-an, az ország többi városaiból 940-en. Külföldről is szállingózni kezdtek a vendégek, a portáskönyv 22 németországi, 23 ausztriai, 2 magyarországi, 1 bulgáriai, 1 svédországi, 1 hollandiai és 1 lengyelországi látogatóról tud. Eszerint tehát egyedül ebben a szállóban 1647 idegen vert tanyát.

Figyelembe kell vennünk, hogy az első tulajdonképpeni tavaszi hónap kimutatásáról van szó, amely egyetlen szállodába megszállt idegenekről ad képet. Brassót a nyári hónapok alatt az idegenek tízezrei szökták felkeresni.

Ez az idegenforgalom felbecsülhetetlen hasznót jelent a város lakosságának és örök memento a város vezetősége számára.

Egy nagyon szomorú statisztika

A brassói munkakamara munkástagozatának egyik hivatalnok, Keresztes Tibor, érdekes kimutatást készített. A kimutatásból, amely hivatalos adatok alapján készült és szemléltetően tárja fel a brassói munkások helyzetét, megtudjuk azt, hogy az utolsó fél évben Brassóban hány százalékát kereste meg a megélhetéshez szükséges összegnek egy kétgyermekes munkáscsalád.

A statisztika szerint 1933 júliusában, a mikor a megélhetéshez szükséges összeg — az Erdélyi Gyáriparosok Szövetségének kimutatása szerint — 4608 és fél lej volt, 1805 lejt, azaz a létminimumnak 39.17 százalékát kereste meg ez a család. A következő hónapok ilyen képet mutatnak:

1933. augusztusban a megállapított 4617

lej létminimumból 1953 lejt, tehát a szükséglet 42.50 százalékát, szeptemberben 4299 lejből 1854 lejt, tehát 43.12 százalékot, októberben a szükségesek 38.41 százalékát, novemberben 40.66 és decemberben 43.84 százalékát kereste meg az alapnak vett kétgyermekes munkáscsalád.

A létminimumba nem számították be az orvosságok, ruhák, cipők, tandíjak árát nem is beszélve természetesen az elérhetetlen szórakozásokról, mint amilyenek például a mozi, színház, könyvek stb.

Minden kommentár nélkül: így élnék a „gazdag” Brassó dolgozói!

Ketten beszélgetnek

(miközben szélvészsebesen elzúg mellettük a „csángó-expressz”)

— Nem tudja, uram, hogy miért szedik itt fel az egész környéket?

— Új utat készítenek a „csángó-expressznek”.

— Miért? A régi nem volt jó?

— Az utasok egyenesen panaszkodtak, hogy nagyon veszélyes, mert szörnyű óránkénti öt kilométeres sebességgel robban be a széles kanyaron át a Kut-utca.

— De miért kell azért átépíteni a pályát?

— Nem érti? Most sokkal veszélyesebb kanyart építenek. Azon csak csigalembóban haladhat, nehogy baj legyen.

— És mire jó az?

— Akkor legalább lesz mire hivatkozni, hogy miért megy lassan... Mert arra aztán vigyáznak ám, hogy az expressz-jelű csorbát ne szenvedjen!..

K Ö Z G A Z D A S Á G

Mit követelnek a kisiparosok?

A bukaresti kongresszus határozatai

Bukarest, május 9

A kisiparosok országos szövetségének 12. nagygyűlése hétfőn este ért véget a Domnita Anastasia 14. sz. alatti színházában. A kongresszus utolsó előtti ülésén megjelent Butler Harold, a nemzetközi munkaügyi hivatal itt-tartózkodó igazgatója is, aki rámutatott arra, hogy a genfi munkaügyi hivatal keretében külön iparos-osztályt létesített, amely máris tanulmányozza az önálló mesterek helyzetének problémáit s rövidesen utmutatásokat ad ki a kisiparosok sorsának a megjavítását illetőleg.

Miután Samoil elnök, szenátor, berekesztette a napirendi vitát, határozatot fogadtak el, melyben követelik az iparos-törvények egyesítését, külön kisiparos-kamarák létesítését, a fényüzési és forgalmi adónak az iparosokra vonatkozó

eltörlését, a fényüzési és forgalmi adó miatti bírságok amnesztiáját, az adók és adóhátralékok mérséklését, továbbá azt, hogy a kisiparosok kereskedelmi és ipari adósságait is vonják be a konverzióba. Követelik ezenkívül, hogy a mézárásokat, pékeket és henteseket is nyilvánítsák iparosoknak s ne kereskedőeknek, szüntessék meg azt a kötelezettséget, hogy az alkalmazottak betegsegélyének első hét napjára a munkaadónak kell fizetnie a betegsegélyt, tartsák tiszteltben a betegsegélyező önkormányzatát, csökkentsék a munkásbiztosító pénztárak kiadásait s ennek megfelelőleg a biztosítási járulékokat, szüntessék be a kartelleket, amelyek egyaránt kizsárolják úgy a kisiparost, mint a fogyasztót, szüntessék meg a börtönökben és a különféle hatóságoknál létesített műhelyeket, amelyek

tisztességtelen versenyre kelnek az iparosokkal, ne engedjék meg olyan cikkeknek a behozatalát, amelyek az országban is előállíthatók, adjanak köz-munkákat a termelő kisipar megmentése céljából, adjanak olcsó kölcsönöket a kisiparosoknak, támogassák a kisipart és irtassák ki a kontárkodást és dugasz-munkát, nyújtsanak vasuti kedvezményt a kisiparosoknak a régi ipartörvény értelmében, módosítsák a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt a fodrászokra és pékekre vonatkozólag, szervezzék ujja a munkásoktatást és az iparostanonc-iskolákat, valamint az iparostanonc-otthonokat.

A nagygyűlés, amelyen az ország minden részéből számos küldött vett részt, este 9 órakor zárult be.

A munkabér és az arany

Nagy lendülettel fe-küdték bele az arany-bányák a termelésbe,

mert ötletes órabérek mellett kifizetődik az üzlet

A Nemzeti Bank állítólag házikelésbe akarja venni a magánkézben levő aranybányákat

Déva, május 9.

A hunyadmegyei aranybányáknál egy idő óta nagy iramban folyik az aranytermelés. A legtöbb aranybánya, így a brádi Mica, a csertési, a boiceai, a nagyági, meg a többi kisebb aranybányák jelentősen felérték munkáltszámaikat. Hivatalos kimutatás híján nem lehet ugyan pontosan megállapítani, hogy az összes itteni aranybányáknál mennyi a foglalkoztatott munkások száma, tény azonban, hogy

a brádi Mica egymaga mintegy három-ezer főre emelte fel a munkáltszámot s így egyáltalában nem látszik túlzottnak az a szakértői becslés, amely a hunyadmegyei nagyobb és kisebb aranybányáknál ezidőszámt foglalkoztatott munkások számát legalább hatezerre teszi.

Érdekes, sőt figyelemreméltó az a magyarázat, amelyet a hirtelen megindított fokozottabb aranytermeléshez fűznek bányakörökben. Észert az ok az volna, hogy

a Nemzeti Bank azzal a tervvel foglalkozik, hogy a magánkézben levő aranybányákat átveszi a maga kezelésébe,

vagyis, hogy az aranybányákat a jövőben a Nemzeti Bank maga akarná kitermelni és erre vonatkozólag már meg is tenné az előkészületeket. Ennek első fázisa természetesen az volna, hogy a Nemzeti Bank, a magánkézben levő aranybányákat megveszi, vagy a parlament által hozandó törvény alapján kisajátítja. Mindkét esetben a termelés nagyságát vennék alapul a bányák átvételénél és ezért fokozzák most a bányák termelésüket.

Ez a magyarázat — másoldalról kapott felvilágosításunk szerint — meg lehetne alaptalan. A Nemzeti Banknak egyáltalában nem lehet érdeke, hogy a magánkézben levő aranybányákat átvegye kitermelésre, mert a bányák az általuk kitermelt aranyat ugyem adhatják el csak a Nemzeti Banknak, amely maga határozza meg az arany beváltási árát is. Éppen ezért, a magánbányák minden eszközzel arra törekcsenek, hogy minél racionálisabban termeljenek, hogy a kis hasznót, amit nekik a Nemzeti Bank nyújt, biztosítsák és növelhessék. Ami nem áll fenn az állam kezelésében levő bányáknál, amelyek tudvalevőleg majdnem mind ráfizetéssel dolgoznak. Igen valószínű tehát, hogy a Nemzeti Bank sem csinálna jó üzletet azzal, ha a maga kezelésébe venné az aranybányák kitermelését.

AZ OLCSÓ MUNKABÉR AZ ÜZLET!

Sokkal valószínűbb az a másik magyarázat, hogy

az aranybányák azért nővelik munkáltszámaikat, azért fektetnek rá az intenzív termelésre, mert soha ilyen olcsó munkaerővel nem dolgoztak, tehát na-

gyon is kifizetődik nekik a többtermelés.

A nagy munkanélküliség miatt nagy a munkáskínálat és ezt az aranybányák alaposan ki is használják.

Valószággal éhbért fizetnek a munkásoknak.

Az órabér öttől nyolc lej, de a nyolclejes órabérek csak a szakképzettsébb munkások kapják. Ha a munkások zugsódnak, azzal szerelik le őket, hogy örüljenek az ötletes órabéreknek, mert Nagybanya vidékén még háromlejes órabérek is fizetnek az aranybányák munkásainak.

Ez a második magyarázata az erőteljesen felfokozott termelés megindulásának sokkal valószínűbb, mint az, hogy a Nemzeti Bank át akarná venni az aranybányákat. Ötletes órabérek mellett kifizetődik, sőt nagyon is kifizetődik az aranybányászat. Lelkiismeretlenség ennyire kihasználni a munkanélküliség által teremtett helyzetet, de üzletnek kitűnő.

Ezért termelnek most olyan lendülettel az aranybányák.

Háromszék kereskedői és iparosai ragaszkodnak a marosvásárhelyi kamarához

A marosvásárhelyi iparkamarát és ezzel az egész Székelyföldet nagy csapás érte Háromszék megye elcsatolásával

Marosvásárhely, május 9

Az új iparkamarai törvény érdekes átszervezések eszközzel az erdélyi kamarák területén. Az aradi iparkamarához, amelynek hatáskörébe eddig csak Arad megye tartozott, most Dévát csatolta alsóztályképpen, tekintettel arra, hogy a dévai iparkamarát megszüntette a kormány. A brassói iparkamara eddig meglevő Brassó, Fogaras, és Nagyküküllő megyéihez újolag az átszervezés kapcsán

Háromszék megyét is csatolta, amely eddig a marosvásárhelyi iparkamarához tartozott.

Az átszervezés után talán a legnagyobb csapás a marosvásárhelyi kamarát érte Háromszék megye elcsatolásával.

Mint ismeretes ugyanis, az újonnan megválasztott kamarai törvény az eddigi egyszázalékos kamarai illetékeket félésszalékre csökkentette és ennek folyán a kamarák költségvetését is felére kell csökkenteni.

Ehhez járul még az is, hogy az új iparkamarai törvény előírja azt, hogy adminisztrációs költségekre a költségvetésnek csak harmincszázalékát szabad felhasználni.

Ez a rendelkezés természetesen minden kamaránál a tisztviselői létszám alapos lecsökkentését illetőleg a tisztviselői fizetések nagymértvű leszállítását fogja maga után vonni.

Ezek miatt érinti különösen nagyon súlyosan a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarát Háromszék megye elcsatolása, mert ez a megyei illetékekben

mintegy hétszáz ezer lejt fizetett be eddig évente az iparkamara céljaira.

Ettől eltekintve is, Háromszék megye kereskedő és iparosai is bár földrajzilag közelebb fekszenek Brassóhoz.

érdekeik képviselését mindig megfelelőbb kezében látták a marosvásárhelyi, mint a brassói iparkamaránál.

Pár évvel ezelőtt már elcsatolták Háromszék megyét a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarától és akkor is a brassói kamara hatáskörébe utalták, de ez a „házaság” csupán pár hónapig tartott, mert a háromszék megyei kereskedelmi és ipari gazdasági érdekképviseletek sürű egymásutánban tiltakozó gyűléseket rendeztek és magatartásukkal kiharcolták a kormány megváltoztató határozatát.

Valószínűleg ebből az alkalomból is tiltakozások fognak befutni a kereskedelemügyi minisztériumhoz a háromszék megyei gazdasági érdekeltségek részéről, amelyek már ma is, a törvény megjelenésének napján

táviratilag biztosították ragaszkodásukról a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara vezetéséig.

Érdekes az is hogy a törvény megjelenése előtt pár nappal fordultak a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara vezetéséhez a kisküküllő megyei gazdasági érdekképviseletek, amelyek arra kérték a kamarát, hogy a kereskedelemügyi minisztériumnál pártfogolják azt a kérésüket, amelyet a minisztériumnak nyújtottak be és melyben

Belül mint kívül

bájos, elragadó teremts, — vigyáz a táplálkozására — frissen, jól néz ki. Duzadó egészség!

Természetesen jól tudja, hogy ezt a belső és külső egészséget meg kell szerezni és féltetni meg kell tartani — és éppen ezért meg is tesz mindent egészsége ápolása érdekében: Belül ép oly tiszta, mint kívül!

Tavasszal és ősszel rendszeresen Helmitolt szed, hogy a hólyag és vese vezetékeket alaposan kitisztítsa! Így biztos abban, hogy a veséket — amelyek naponta 500 liter vért kell át-dolgozzanak és megtisztítsanak — alaposan fertőtleníttette.

Ép oly tisztának érzi magát belül, mint kívüli!

a marosvásárhelyi kamarához való csatolásukat kérték Nagyszeben helyett.

Az új iparkamarai törvény keresztül húzta a marosvásárhelyi kamara összes reményeit. Ennek következtében nemcsak a kamara tisztviselőkarában, de a székelyföldi gazdasági érdekeltségek között is nagy levertség uralkodik, mely erőlyes közbenjárásokat fog eredményezni.

Benczel Béla

A közgazdaság hirei

VETŐMAGSEGÉLY — 100 SZÁZALÉKOS KAMATTAL

Dési tudósítónk jelenti: Szamosmegyében a mezőgazdasági kamara nagymennyiségű tengerit osztott ki vetőmag céljára. A szétosztott tengeri igen jó minőségű volt s ezért sokan vették igénybe, különösen a bethleni járásban egyes községek 60—80 mázsa kukoricát kaptak. Meglepő azonban, hogy a „segély”-vetőmag milyen drága. Az átvevőknek kötelezni kell magukat, hogy az ősszel, tehát félévén belül, a kapott mennyiség kétszeresét szolgáltatják vissza.

A TEMESVÁRI IPARTESTÜLET ÚJ VEZETŐSÉGE

Baschanz József, Balasiu Ioan, Csendes Lipót, Felbl Fülöp, Dorn István, Erhard Péter, Ehling Franz, Hollinger Miklós, Novotny Károly, Popoviciu Emeric, Oprea Vasile, Schwaab Jakob, Székely Béla, Sobotelean Nicolae, Reichardt Gyula, Sebestyén Béla, Wekerle József, Pótagok Podraczky Ferenc, Radon Gheorghe és Szász József.

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő útján szoktak fizetni és előfizetésük t. hó 15-én lejár, a mai napon postautalványt küldtünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőinket, sziveskedjenek ezen postautalvány felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutalni, nehogy — ennek hiányában — lapunk folytatolagos küldésében megszakítás álljon elő.

Tűz a Belső

Személyeskedő írók

Farkaslaka, május 10

Aki kétszer annyi idős, mint én s többékevésbé mindig érdekelte az irodalom, valószínűleg tanuskodni tudna arról, hogy a régi jó időkben is vitatkoztak az írók. S megtörtént az is bizonyára többször, hogy a vitatkozás személyeskedéssé fajult. Nincs is ebben semmi meglepő, avagy csodálatos, hiszen semmi sem természetesebb, mint az, hogy aki valamiképpen alkotni tud, vagy olyasmit csinálni, amit nem mindenki, már nem fér a bőrén.

Nagy különbség van azonban vita és vita között és sokmindent ki lehet olvasni a személyeskedő harcokból. Maguk a bő vérről hadakozó és sárgán csufoló írók önfeléd óráikban, vagy napjaikban valószínűleg nem is tudják, hogy ritkán jelentős, de a leggyakrabban jelentéktelen mondanivalóikkal az irodalom állapotáról tesznek jelentést. A mód pedig és a hang, amellyel a vitát, vagy a személyeskedő harcot lefojtatják, csatlakoztatva jellemzi a kort, amelyben élnek.

Nagyon téved tehát az a jó és szerencsés lélek, aki kiváltságos és kivételes nyugalmában az irodalom állapotára és a korra való tekintet nélkül bélyegzi meg a személyeskedő harcokat.

Mindnyájan jól emlékszünk azokra az irodalmi harcokra, amelyek itt Erdélyben a kilencszázhuszas évek körül folytak le. Káosz volt itten akkor, de ebből a furcsa és terhes gomolygásból egy új élet akart megszületni. Szándékosan fogalmazom úgy, hogy az élet maga akart megszületni, illetőleg újraszülni. Tekintet nélkül arra, hogy mi akartuk-e, vagy nem. Talán a várakozó erdélyi földből jött az új élettelenséghez az erő, talán az elhanyagolt és a háttérben álló nép sóhajtott be a levegőbe. Kétségtelen azonban, hogy újraéledt itt Erdélyben valami, aminek hangot költők és írók adták legelőször.

Rajtuk is maradt a hangadás kötelessége mai napig.

S ahogy mondom, hogy televolt csirák és a lélek szikráival az az idő, éppen úgy televolt a gondolat csiráival és a lélek szikráival minden irodalmi harc is, amely abban az időben zajlott. Célok látott akkor még maga előtt a tollforgató erdélyi magyar. Hitt valamilyen és azért a valamit harca is kész volt. S amikor bekövetkezett a harc, a cél és a gondolat szűkölt előtérbe rögtön s a személy hátterben maradt.

Gyakran verset írtak a harcoló felek. Művészi formába öntötték mondanivalóikat, amelyek hitet és meggyőződést hirdettek. Mások novelláiban, vagy széles rétegekhez szóló írásban vitták igazukat. Okulva és szívesen nézhette a közönség is ezeket a harcokat s az ellenfelek is szégyenkezés nélkül találkozhattak ismét és nézhettek egymás szemébe, mielőtt elmúlt a felhőszakadás.

Idővel azonban a hit egyre jobban párologott és az irodalmi, vagy kollektív célkitűzések helyébe kezdett benyomulni a személyi érdek, vagy legjobb esetben kisebb csoportok érdekei. Ilyen csoportok számosan alakultak. Néha irodalmi társaságnak nevezik magukat, néha baráti körnek, néha asztaltársaságnak. Mondhatnók, megtörtént a természetes kiválasztódás, amely igen sokszor az erőszakot kiválasztás jegyével viselte magán.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy ez a kiválasztás aránylag mégis ott sikerült a legjobban, ahol a tehetség és a világnézet közül legalább az egyiket komolyan vették. Ilyen irodalmi gócpontot kettőt tudok. Az egyik a Helikon szabad írói közösség, a másik pedig a Korunk folyóirat. A Helikonnál a tehetséget vették számba egyedül, a Korunk pedig a világnézetet. S annyit esztendő múltán, most már biztonsággal meg lehet állapítani, hogy a kiválasztás annak sikerült jobban, aki a tehetséget vette irányadónak. Jobban ismerte ez az írók és az irodalomnak a lényegét, mert sokkal gyakoribb eset, hogy a tehetséggel együtt jár a világnézet, mint az, hogy a világnézettel járjon együtt a tehetség.

S tovább menve, ismét csak a Helikon bizonyult emberileg hősebbnek, mert míg a Korunk a tehetség érdekében sohasem engedett a világnézetéből, addig a Helikon a kollektív munka és a terelés érdekében többször engedett a tehetségből. Kiadott rossz könyvet is, közzétett a folyóiratában rossz novellát és verset is, de bizonyára csak azért, mert nem volt ezeknél jobb. Csúpn néhányszor történt meg, hogy kiválasztott íróknak kéziratát utasította vissza. Három ilyen visszautasítás történt, ami jelentősebbnek látszik. Először a Kacsó Sándor „Vakvágányon” című regényét utasította vissza, aztán a „Cimeresek” című regényét, utóbb pedig a Berde Mária „Marokszedők” című regényét, amely most „Szentségvivők” címmel kerül kiadásra az EMIR-nél, ahogy halom. Kacsó és én férfias magatartással vigasztalódunk a kudarc miatt és azzal a világnézettel kárpótoltuk magunkat, amely a regényekben volt. Berde Mária azonban már nagyobb írói pályát futott be ahhoz, hogy könnyedén lenyelje a visszautasítást, s amellett még nőnek is született, aki kényesebb az ilyen dologra, mint a férfi.

Hatalmas erdőtüzek Maros- és Máramaros-megyéjében

Katonaságot vezényeltek ki a tűz elfojtására

Máramarossziget, május 9.

Felsővisó közelében nagyszabású erdőtüz pusztít. A tűz hétfőn délután keletkezett a Caps tulajdonát képező erdőszegben s rohamosan terjed.

Az oltási kísérletek eddig sikerteleneknek bizonyultak.

Több száz főnyi katonaságot vezényeltek ki az oltási munkálatok elvégzésére.

Amennyiben nem sikerül a tüzet lokalizálni, komoly veszély fenyegeti a környező erdősegeket, elsősorban a fejszői közbirtokossági erdőt.

Kisebb méretű erdőtüzet jelentenek még a máramarosmegyei Szaplonca és Hosszmező községekből is.

Marosvásárhely, május 9.

Marosmegye Lapusnya nevű községe mellett, — amint megírta a B. L., — már két napja borzalmas tűz emésztí az erdőt. Most

újabb tűzvészről érkeznek jelentések. Galócás község közelében báró Kemény Jánosnak egy erdeje gyulladt ki. Eddig 3500 holdnyi területen égett le az erdő s a kár jelen pillanatban felbecsülhetetlen. Az oltási műveletekhez munkásokat és csendőröket vezényeltek ki, akik megfeszített munka után hétfőn délután leküzdötték a tüzet. Távozásuk után azonban ismét lángba borult az erdő s most már eredménytelenek az oltási kísérletek. A tűz egyre terjed.

Libánfalva határában is ég egy 600 holdas erdő.

Palotailván egy 500 holdas erdő áll lángokban. Itt a tüzet az iparvonal mozdonyából kiszállott szikrák okozták. Az oltási munkálatokat a csendőrség és a lakosság végzi.

Béihor községében egy 40 holdas erdőben pusztít a tűz, amit Frandes Dumitru és Ujlaky György okozott cigarettával. Mindkét gazdát letartóztatta a csendőrség.

Nyolcvan német bányász hátborzongató tűzhalála

Freiburg, május 9

Az utóbbi időben szomorú gyakorisággal ismétlődnek a bányászerecsétségek. Tegnap Németországban történt újabb bányásztragédia amely nyolcvan halálos áldozatot követelt.

Karlsruhe közelében a buggingeni bányatelepen történt a borzalmas bányászerecsétségek.

Egyik tárnában egy támasztó gerenda dőlt ki és rázuhant a villanyvezetékre. Rövidzárlat keletkezett, a kipattanó szikrától felrobbant a bányalég és rövidesen meggyulladtak a kiszállításra váró szénrakományok is.

A szerencsétlenség pillanatában ebben a tárnában 80 bányász dolgozott. A bennszorult bányászok a robbanás után a bányatelefonon még érintkeztek a külvilággal.

Megrendítő volt, amint közölték a történeteket és kétségbeesetten kérték segítséget. Pár perc múlva tizennégytagú, majd később 150 tagú mentőcsapat ereszkedett le a mélységbe.

A kijáratához közelebbeső részből néhány bányászt sikerült kimenteni, de a robbanás színhelyét a füst és gáztengeter miatt meg sem tudták közelíteni.

Egyetlenegy embert tudtak kimenteni az égő tárnaszakaszokból, az is olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

A bányairodában elszörnyedve állapították meg:

a telefonösszeköttetés megszakadt, valószínű, hogy a füst és a gáz végzett a nyolcvan bányással.

Rövidesen bizonyos volt a szomorú való, hogy a nyolcvan bányászt már nem menthetik meg és elrendelték a tárnaszakasz befalazását.

A bányai bejáratánál megrendítő jelenetek játszódtak le. A bennrekedt bányászok hozzátartozói térdreállva könyörögtek, hogy ne falazzák be a tárnabejáratot, hálha megmenekülhetnek még a bentszorult emberek.

Véres összeütközés Barcelonában munkások és rendőrök között egy halottal és nyolc súlyos sebesülttel

Barcelona, május 9.

Hétfőn délután ismét forradalmi jelenetek színhelye volt Barcelona. A vasúti állomás előtti térségen közel 20 ezer munkás gyűlt össze, akik a saragossai munkásüldözletről hazatérő gyermekeket várták. Az óriási tömeg akadályozta a forgalmat és a rendőrség felszólította a munkásokat, hogy hagyják el a teret. A tömegből a rendőrség felszólítására

peláradarobbanásokkal és revolverlövésekkel feleltek

s a rendőrség erősebb felszólítására pedig megtámadták a rendőröket.

A rendőrség sortűzel adott le a munkásokra.

Az összeütközésnek egy halottja és nyolc súlyos sebesültje van

Két jogtalanul elbocsátott hivatalnoknő pernyertes lett a betegségyelzővel szemben

Nagypárad, május 9.

Elvi jelentőségű ítéletet hozott ma a nagyváradi tábla Stern Salotta és Jelinek Teréz ügyében. Mindketten a szatmári munkásbiztosító hivatalnoknői voltak s pár hónappal ezelőtt felmondás nélkül menesztették őket állásukból. A nők pert indítottak a munkásbiztosító ellen s az ügy fellebbezés folytán kedden a nagyváradi tábla elé került, amely kötelezte a munkásbiztosítót, hogy a hivatalnoknőket vegye vissza állásukba. A tábla azzal indokolta ítéletét, hogy Stern Salottát és Jelinek Terézt, — akik már a magyar uralom alatt is hivatalnoknői voltak a munkásbiztosítónak — az impériumváltozásokkor a munkásbiztosító összes szerzett jogaihoz vette át, tehát így nem áll módjában most elbocsátani őket.

ket meg is jelentették.

Igy és innét keletkeztek azok a személyeskedő írók, amelyek már közel egy év óta itt-ott napvilágot látnak. Legutóbbi éppen ebben a lapban olvashattuk Tabérynak egy nyilatkozatát, amelyre Kós Károly felelt. Nincs mit épülnünk ezeken az írókon, az kétségtelen. Nincs semmi elvi alapjuk, csupán szellemes, vagy éppen szellem nélkül felesleges egymásnak. Elejétől kezdve figyelem ezt a harcot, de mostanáig nem akartam belésszólni, nehogy még rontsak azon, ami rossz. Most azonban úgy látom, hogy jórészt kiadták mérgeiket s megmondták egymásnak, amit negyvenköt is megmondhattak volna.

Megfojtotta gyermekét egy nyomorába beleőrült asszony

Marosvásárhely, május 9.

Borzalmas csecsemőgyilkosságot követett el Szentgelice községben Gál Zsigmondné. Az asszony, férje és 11 hónapos gyermekük már egy év óta elviselhetetlen nyomorban élnek. Hétfőn a férfi vásárba ment Balavásárra s Gálné ezalatt kétségbeesési rohamában megfojtotta 11 hónapos csecsemőjét. Tették elkövetését után az asszony megőrült. A csendőrség letartóztatta és átkísérte a marosvásárhelyi ügyészségre.

Legújabb

AZ OSZTRAK KORMÁNY VEDI BENEST

A bécsi bíróság idegen állam külügyminiszterének megsértése miatt 5 napi elzárásra ítélte Wolff ezredet, az osztrák legitimisták vezérét, aki Staatswehr című hetilapjában éles támadást intézett Benes ellen.

ANGLIA REPÜLŐGÉPMOTOROKAT SZÁLLÍT NÉMETORSZAGNAK?

A párisi sajtó nagy titokként pattantja ki azt a leleplezést, hogy Németország egy angol gyárban 80 repülőgépmotort rendelt, amelyeket a gyár részben már le is szállított. A francia külügyminisztérium az ügyvel kapcsolatos felvilágosítást fordult Londonhoz, mert a szállítás, ha megtörtént, éles ellentétben áll a francia-angol leszerelési megállapodással és súlyos diplomáciai vitára adhat okot.

ÖNGYILKOS LETT BUDAPESTEN EGY ANGOL UJSÁGÍRÓ

A budapesti Ritz-szállóban kedden délután Helén Murray Dongall mellbournei születésű 32 éves angol újságíró előbb kábítószert vett be, majd gilette-pengével felvágta balkezén az ütőeret. Az újságíró egy kiránduló csoporttal a napokban érkezett Budapestre. Délelőtt felhívták Londonból s a telefonbeszélgetés után igen rossz hangulatban bezárkózott szobájába. Később ismét telefonhoz hívták, de már nem jelentkezett, mire a személyzet behatolt szobájába s ágyában vértöcsében találta. Azt hiszik, hogy az öngyilkossági kísérlet hátterében szerelmi tragédia áll.

FELMILLIÓ PENGŐS SZOVJET-RENDELÉST KAPOTT A DIÓSGYŐRI VASGYÁR

A Szovjetszövetség félmillió pengőrt 300 vagyon mezőgazdasági gépalaktrésszel és gázcsővel rendelt a diósgyőri vasgyárban. A rendelés teljesítését két szovjetmérnök ellenőrzi.

ISMÉT BOMBA ROBBANT EGY BÉCSI KÁVÉHÁZBAN

A bécsi City-kávéházban a keddre virradó éjjel bomba robbant, amely az összes ablakokat betört és 10 ezer schillingre rugó kárt okozott. Annál az asztalnál, amely alatt a bomba felrobbant, közvetlenül azelőtt egy fiatalember és egy lány ült, akiket sikerült elfogni. A férfi neve Öckl Arnold s azt vallotta, hogy 5 schillingért a hitleristák bérelték fel a bomba elhelyezésére.

UJABB TŰZVÉSZ A REGATBAN

Piteștiből Bukarestbe érkezett jelentés szerint kedden délután a Muscel-megyei Cămpulung városban óriási méretű tűzvész ütött ki, amelynek következtében a várossal a telefonösszeköttetés is megszakadt. Így a tűzvészről eddig minden közlelbi részlet hiányzik.

TITULESCU ÉS TATARESCU A KIRÁLYNAL

Kedden délután Titulescu külügyminiszter audiencián jelent meg az uralkodónál, aki azután Tătarescu miniszterelnököt fogadta kihallgatáson.

A georgista párt központi bizottsági ülése este fél 7 órakor vette kezdetét.

A kormány gazdasági bizottsága délután fölhatkor újra összeült, hogy megvitassa az inséges vidékek gabonával való ellátásának kérdését.

Berdét, Kóst és Tabéryt: mindahármat szeretem. S ami ennél sokkal lényegesebb: jelen-tős egyéniségei mind az erdélyi szellemnek és a magyar irodalomnak. Nem illik hozzájuk, hogy komolyabb tartalom és elvi alap nélkül olyan harcot folytassanak, ami nemcsak rajtuk ront, hanem rontja, kedvetleníti és illuziótól megfosztja irodalmunknak és szellemi életünknek legjelentősebb részesét: az olvasó közönséget.

Legyenek hősebbek!

Utóvégre ez nem lehetetlen, ha még én is tudok az lenni néha.

TAMÁSI ARON

NEMES FERENC RIPIORTJA:

IRODALMI KÖRUT NAPJAINKBAN,

GARNISZALLON, LIGETI ÉS VÁRÓTERMI PADOKON KERESZTÜL...

„Sajnos, de való” beszámoló a kolozsvári „Fiatalok Ady Endre Társaságának” megtörtént temesvári és elmaradt aradi estélyéről

Kolozsvár, május 9

Tulajdonképpen nem is riportot írok, hanem „forrásmunkát” valamelyik jövőbeli irodalomtörténész, amelynek egyik fejezete majd „Az erdélyi magyar irodalom hőskora” címet viseli... Mert affajta „hőskorszámba” megy a kolozsvári „Fiatalok Ady Endre Társaságának” irodalmi turnéja, amely nemcsak deficitben és viszontagságokban, hanem olyan „romantikus” díszletekben is bővelkedik, mint amilyenek a ligeti korhadt fapadok, a várótermek ütött-kopott, helyenként bőrhuzatos, de mindenütt elősdivel feltöltött, mindezek természetesen éjszakai pihenőül, ágyak gyanánt, azután egy garniszálló, ahol az irodalmárok egy temesvári „mecénás” jóvoltából néhány órán keresztül tanyát üthettek... Igaz ugyan hogy éjszakai „nyugodalmukhoz” a sűrűn ki-behurranó párok lépteinek kopogása szolgáltatót altatódalt, de hát ne legyünk kicsinyesek, mégis fedél alatt voltak... És arra se hederítsünk, hogy a körút résztvevői a személynként befektetett 500 lején kívül fejenként 700 lejes adóssággal, nemkülönben keserű tapasztalatokkal zárták le a temesvári és aradi kulturkiruccanást...! Minthogy „forrásmunkát” írunk, kétszeresen tárgyilagosságnak kell lennünk, mindazonáltal nem igyekezünk az eseményeken szépitni, hanem a végén még azt hiszje valaki, hogy az irodalomnak vagy a jószándéknak akár egy fitying ára becsülete van...!

HAT EMBER TERVEZ...

Hatan indultak el Kolozsvárról. Kovács József dr., az irodalmi társaság alelnöke, Szefeddin Szelket bej, a török származású, fiatal magyar költő, Szabó László, Koós-Kovács István, Pálffy Lily és Böződy Jakab György.

Jancsó Elemér, a társaság elnöke és Dsida Jenő az utolsó pillanatban lemondta a részvételt. Pedig akkor még igazán senki sem sejtette...

Voltaképpen Aradra készültek, ahol Wildt Endre, az ottani „Vasárnap” szerkesztője vállalta az estély megrendezését. Megígérte, hogy valamennyiük utiköltségét fedezi, ellátásukról és elszállásukról gondoskodik, sőt majd az összjövetelemből is juttat nekik valamit.

Minthogy az aradi utat, költségeit illetőleg és minden tekintetben biztosítva látták, felvetődött a gondolat, hogy Temesvárra is ellátogassanak. Annál is inkább, mert az ottani estély ügyét az egyik magyar napilap vette kezébe...

Elutaztak hát Temesvárra, hogy onnan, miután az estély lezajlott, hasonló célból Aradra menjenek...

Mentek is, de hogy...! Ám beszéljünk előbb arról, hogy a temesvári magyarság — hálá az illető lap kommunikáinak — a „Fiatalok Ady Endre Társaságának” irodalmi estélyét milyen tüntető támogatásban részesítette.

INKABB TÁNCOL AZ ESET-LEGES KÖZÖNSÉG!

A temesvári „Magyar Ház” egyik emeleti helyiségében, amelyben a fiatal kolozsvári költők és írók szándékoztak bemutatkozni, már a kora esti órákban 25 főnyi közönség szorongott. Később azután ennyien is maradtak. Illetőleg mégsem, mert az estély megkezdésekor, igaz, hogy nem „fizető vendég”-ként, a közelben tartózkodó dalárda tagjai is besereglettek. Így, egy kis jóakarattal, „negyedszáz”-ra lehetett az egybegyűlteket becsülni...

Azután lepergett az estély is. A jelenlevők buzgón tapsoltak és lelkesedtek, sőt a közönség soraiban, pontosabban 3-4 sorában megjelent Markovits Rodion is kijelentette, hogy „olyan estély volt, ami Temesváron valóságos élményt jelentett!”

Színvonalban tehát jóval túlhaladta a „kasszá”, amelyben 500 szerény, jelentéktelen lej szomorkodott. Ebből kellett a szereplőknek a 600 lejt kivevő teremt és egyéb költségeket fedezni...

— Az a fő! — szölt az estélyt rendező napilap szerkesztője, amikor a bevételről kiméletesen tudatták — hogy erkölcsi siker volt! Ami pedig a szállodai és az aradi utiköltséget illeti, fizetem!

Ez olyan ajánlat volt, amit hasonló körülmények között nem lehetett visszautasítani.

Amikor a szereplők lebaktattak az emeletről és elhaladtak az egyik földszinti helyiség mellett, látták, hogy a termet zsúfolásig megtölti a „magyarpárti ifjúság”, amely vidám zeneszó mellett, táncbamerülten igyekszik gondjait feledni. Annyian lehettek, hogy azt a termet, ahol az irodalmi estély végbement, kétszer megtölthették volna...

Ők azonban táncoltak, ami ellen szintén nem lehetett protestálni!

LE IS UT, FEL IS UT...

A „mecénás” időközben lehiggadhatott, mert az irodalmárok nemsokára rájöttek, hogy az a kecségető „szálloda”, bizony csak egy amolyan garniszállal azonos. — Hisz nem azért! — mondta valaki nekem a szereplők közül. Nem vagyunk prűdek! De mégis... literátus emberek... és ha már valaki megígéri...

Másnapra ráadásul az is kitudódott, hogy az aradi utiköltségről, amit olyan nagylelkűen és legalább olyan könnyelműen felajánlottak, szó se lehet.

Azután jött egy távirat Wildt úrtól Aradról, hogy az ottani hatóságok a tervezett estélyt betiltották. Állítólag azért, mert „pikkelnék rá”, már mint Wildt urra, valamilyen régebben megjelent cikke miatt.

A baj azonban, mint ismeretes, sosem jár egyedül.

Megjelent előtűk a garniszálló teljachtalmu portása is, aki alázatos hajlongások közepette, mézédés hangon így dörögött a fülükbe:

— Akarnak-e még az urak maradni? ... és bütykös hüvelykujját többször

jelentősen begörbített mutatójához dörzsölte.

Vagyis a zugszállót a jöttévk csak egy éjszakára fizette ki.

Hát vették a kabátjukat, kalapjukat és megindultak, hogy Temesvár ismeretlen szépségeit felfedezzék.

Csak az a kár, hogy már este volt és keveset lehetett látni belőlük...!!

TAPAD A FAPAD...

A társaság egyik része a Scudier-park padjait nevezte ki nyoszolyáknak, ketten pedig a városban kezdtek kóborolni, majd a pályaudvar II. osztályu várótermében kötöttek ki, ahol rövidesen álomba merültek.

Csakhamar két erős kezét érzett egyikük a vállán...

A vasuti portás volt...

— Rémes! — meséli nekem az álmai-ból felriasztott irodalmár Kolozsváron, ahol a körút izgalmait piheni ki — felébredtem és azt se tudtam, hogy mit csináljak? A lóca börtamlájának szakadásai-ból vigan másztak rám a poloskák, olyan különös volt és a portásnak még mindig a vállamon volt a kez! Azt mondtam hirtelen, hogy Aradra utazom! Nehogy csavargónak gondoljon!

Ne tessék hüledezni! A kolozsvári „Fiatalok Ady Endre Társaságának” egyik tagja mondja mindezt egy 1934-ben lezajlott irodalmi turnéről... Rémregény, mi? Dehát mégis így történt.

Réggel össztalálkozott a társaság a pályaudvaron. Cselekedni kellett, mert a parkbeli padokon és a várótermi lócaikon is lehet ugyan aludni, de rutin kell hozzá, amivel — lévén ez első körutjuk —

nem rendelkeztek. Temesvárról Kolozsvárig 410, Temesvárról Aradig viszont csak 80 lejbe kerül a III. osztályu vonat-jegy. Felhajtottak hát 80 lejt fejenként, hogy Aradra jussanak, ahonnan több baráti kölcsön igénybevételével valahogyan elvergődtek Kolozsvárig.

Wildt ur egy banit sem adott.

*

A turné résztvevői közül Pálffy Lily járt a „legjobban”, aki Temesváron élő rokonainál helyezkedett el annakidején és így a visszajutás költségeit illetőleg se támadt különösebb gondja.

Megnyugtató, hogy legalább a társaság egyetlen hölgytagja nem éhezett és nem aludt a ligeti padokon!

*

Utóbb olyan érzésem támadt, hogy nem is „forrásmunkát”, hanem inkább „époszt” írok, amely az erdélyi magyar kultúra fiatal magvetőinek szomorú kudarcát és viszontagságait örökíti meg...! Akárhogyan is legyen, a tanulság ugyanaz: egyre kevesebb embernek kell az irodalom! Mert feltűnt, hogy a kolozsvári „Fiatalok Ady Endre Társaságának” irodalmi estélye Temesváron csak 25 embert csoditsen egybe...

Nemcsak feltűnő, hanem tragikus is! Mert hiába nyújtottak olyan színvonalu műsort, amely nagyobb támogatást igényelt volna, hasztalan tapsolt az a huszonöt, — bocsanat, hogy egy tangót idézek, — „feledni hiába akard a ligeti korhadt fapadot”, amelyen éjnek idején szállás nélkül, mindennemű csavargók szomszédságában, öt tehetséges, fiatal erdélyi író merengett azon, hogy nem érdemes...!!

SPORT-ÉLET

Románia kéri a következő labdarugóvilágbajnokságot?!

Bukarest, május 9

A bukaresti futballkörökben úgy tudják, hogy Románia futballszövetsége, a FIFA végrehajtóbizottságának május 6-i római ülésén szenzációs kérést terjeszt elő.

A futballbajnokságokat négy évenként rendezik tudvalevőleg és a következőt, az 1938. vagy 1942 évi világbajnokság

Ami még vasárnap volt...

SEPSISZENTGYÖRGY

SMTE—Victoria Brassó. 2:0 (2:0). A gólokat Szabó rugta. Bíró: Bedő.

MAROSHEVIZ

Fortuna Palota Ilva—Toplicai AC 4:1 (3:0). Góllövők: Kieselstein, Reichemberger, Söfalvi, Horváth, illetve Imsel. Megérdemelt győzelem. A mezőny legjobb embere Pascan volt.

SZILÁGYSONLYÓ

Unirea Zilah—Kolping 1:1 (1:0).

TÖVIS

Romania—Tövisi CFR 2:2 (2:2). KESZÜLÖDIK RÓMABA A ROMÁN VÁLOGATOTT

A Kinizsi ellen játszik tréningmérkőzést Románia válogatottja május 20-án Temesvárt. Ez

megrendezésének jogát Románia kéri.

Bukarest lenne a színhely a pompás Onef stadionnal.

A futballvilágbajnokság kétségtelenül jó üzlet. Érthető, hogy a következőre is már sok a jelentkező. Hogy Románia kérésének sikere lesz-e, az a római ülésen dől el.

Bizni benne nagyon, semmiesetre sem kell...

lesz az utolsó tréning. Innen egyenesen Rómába utazik a csapat. Elég szerény előkészület...

A Viktoria Ziskov romániai körútra jön. A jeles cseh csapat első állomása Arad lesz, ahol a Glória CFR-el játszik. Szó van nagyváradi, kolozsvári és bukaresti mérkőzésekről is.

F. C. Sete — a francia kupa győztese. A francia kupa döntőjében Franciaország bajnoksapata, az Olympique Marseille és az FC Sete találkozott. Meglepetésre az FC Sete győzött 2:1 arányban.

A Barátgy-ügy újratárgyalásának időpontját május 20-ra tűzték ki Rómába.

NEM LEHET JÁTEKOST CSERÉLNI A VILÁGBAJNOKSÁGON,

még kapust sem, a világbajnoki torna szabályai szerint. Vigyázat tehát a sérülésekkel!

Brassóban rendezik meg Románia atlétikai bajnokságait július 28-án és 29-én

Brassó, május 9.

Brassó atléta-köreiben úgy tudják, hogy az országos bajnokságok időpontját előrehozták és Bukarest helyett

Brassóban rendezik meg július 28-29-én,

Tenisz

Olaszország—Magyarország 3:2. A végső győzelmet az olaszok szerezték meg minimális arányban. Az utolsó nap eredményei:

Ugyanakkor ejtenék meg a válogatást is a Balkán Olimpiára.

A bajnokság időpontjának előrehozására azért van szükség, mert megváltozott a Balkán Olimpia időpontja is. A Bukarestben felmerült terv Brassóban érhető örömet kelt.

Gabrovitz magyar—Mangold olasz 6:2, 2:6, 6:4, 6:8, 6:4.

Palmieri olasz—Straub Elek magyar 6:4, 6:4, 6:4.

Vivás

Magyarország párbajtőrbajnokságát a UVTK csapata nyerte 3 győzelemmel. 2. RAC 2 győzelem. 3. és 4. BEAC és LASE II.

Torna

Kijelölték a tornászvilágbajnokságra a román hölgycsapatot Férlicsapat nem megy?

Bukarest, május 9

Vasárnap válogatójellegű versenyt rendeztek Bukarestben. A tapasztalatok alapján elhatározták, hogy

csak a hölgycsapatot küldik be a budapesti tornászvilágbajnokságra. A román UDR teljes csapata olyan sikerrel szerepelt, hogy ezt az együttest nevezi Románia.

A csapat tagjai: Reiser Ilona, Reiser Erzsébet, Krubel Ilona, Kós Vilma, Szász Anna, Dán Julia, és Locota Margit.

Eszerint valószínű, hogy férfitornász nem megy Budapestre. Érthetetlen! Resicán és Kolozsvárt olyan kitűnő tornászok vannak, élükön Morai Albinnal, akik megérdemelnék, hogy legalább tanulási céllal ottlegyenek a budapesti világbajnokságon!

Uszás

VILÁGRASZÓLÓ TELJESÍTMÉNY DEN OUDEN UJ REKORDJA

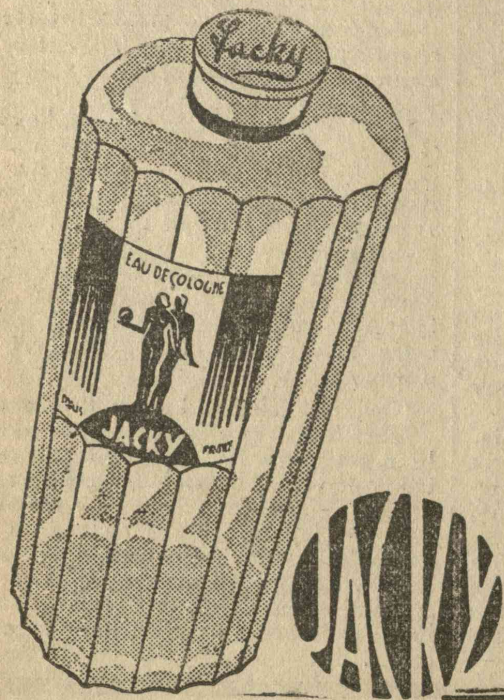
melyet Dundeeben ért el. A fiatal holland bajnok rövidesen a férfi-teljesítmények közvetlen közelébe viszi a hölgyrekordokat! Legújabb világrekordja:

220 yard 2 p. 2.6 mp. ! Régi rekord (Madison Helen 2 perc 34.8 mp.) Közben 100 yardon remek 1 p. 01.2 mp.-es időt uszott!

Football, tenisz és atlétikai cikkeket legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

Maga a természet...

nyújtja a legszebb példáját annak, hogy milyen nagyra becsüli a virágokat. Elküldi hozzájuk a legszorgalmasabb kőveteket, — említsük meg elsősorban a méheket — hogy kivonják belőlük a természet rejtett kincsét: a nektárt.

De ezenkívül is vannak még kincsek elrejtve a virágok nemes szirmaiban, amelyek ezuttal az ember hoz felszínre. A tavaszi virágok tiszta, töménykivonata — összefogva egy igazán ritka és sikerült csokorba — ez volt a régi korok élni tudó embereinek egyik fő törekvése és ugyancsak erre törekszik a mai kultúrált ember is.

És az elért eredmény: az összes virágok elragadó csokra, a ritka illatok töménykivonata, — az igazi finomság csokra, a tartós, állandó, de mégis enyhe illatok tárháza — amelyet csakis egyetlen-egy kölnivizben találunk meg maradék nélkül és ez csakis a:

KOLNIVIZ

A Jacky kölnivíz csak az igazán fejlett ízlésű emberek számára készül és ép ezért — úgy a fővárosban, mint vidéken — CSAKIS ELSŐRANGU SZAK- ÉS KÜLÖNLEGESSÉGI ÜZLETEKBE KAPHATÓ.

Jacky

MIGNOT-BOUCHER
Paris

Hogyan végeztek a román versenyzők Athénben?

Athén, május 9

Görögország nemzetközi bajnokságain Románia több versenyzője is indult. Mégpedig: Botez, Hamburger és Caracosteané. Végso győzelmet nem szereztek, de különösen Hamburger két szép győzelmet aratott az elődöntők során. A román versenyzők athéni eredményei:

Aperghidis görög—Caracosteané 6:3, 6:5.

Botez—Koperis görög 6:4, 6:1, 6:1.

Punccec jugoszláv—Botez 6:2, 6:2, 6:4.

Hamburger—Xydis görög 6:4, 5:7 6:3, 7:5.

Hamburger—Journu francia 6:3, 7:5, 1:6, 2:6, 6:4.

Mindkettő remek eredmény.

Pallada jugoszláv—Hamburger 6:0, 6:1, 6:0.

A férfi versenyben: 1. De Stefani olasz.

2. Pallada jugoszláv.

Csehszlovákia nemzetközi bajnokságai befejeződtek. Férfi egyesben: 1. Menzel cseh. 2. Von Cramm 3:6, 6:1, 6:3, 6:2 a döntő eredménye.

Női egyes: Ryan győzött. Férfi páros: 1. Cramm—Arten. 2. Rohrer—Menzel. Döntő: 8:6, 1:6, 6:4, 6:4.

Ökövívás

BAJ VAN A SZÖVETSEGNEL...

— a vasárnapi közgyűlésen nyíltan megmondta egyik felszólaló hogy

a román ökölvívószövetségénél bizonyos pénzek tűntek el, bizonyos személyek kezén.

Most az összes pénztári iratokat felülvizsgálják...

Rugby

Németország—Csehszlovákia 19:7 (6:4) Prágában.

Gyepfokki

Royal Bershoot AC Antwerpen—MAC 6:1 (3:1). Hölgyesapatmérkőzés Budapesten.

Németország—Svájc 6:3 (3:2). Stuttgartban.

Méhészet

gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: **IGNACZ S.**

122 szövegrajzzal. 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allás-keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Eladó 220 hektoliter kitűnő minőségű, kukillómenti leányka, rulender, rizling, stb., 6 és új fajbor. Dr. V. Albu, Dumbrăveni, Târnava-Mică. 12137

Hatolyka közbírtokosság tulajdonát képező, Ozdola községi határában fekvő 450 holdas fenyőerdő, kb. 30.000 m³ erdő. Bővebb felvilágosítást a vezetőség ad. 12185

Olcsón eladó üzemképes, új Ford Camion, jó gumikkal. Szőke, Ozun. Postrestante.

Alást nver

Ugyes segéd, lehetőleg a szőnyeg-szakmából, ki a hazai nyelveket tökéletesen beszéli, a kirakatrendezéshez ért, katonamentes, június havi belépésre kerestetik. Linoleum. Adolf Steckl, Braşov, Str. Regele Carol 34. 12101

Vegyes

Impotenseknek azonnali diszkrét, garantált segítség. Válaszbélyeges leveleket „Laboratorium”, Braşov, Brătianu 64. 12191

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötte 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

„PUSZTOL” „BINICID”

sváb-, muszka- és pincebogár-irtó szer és patkányirtó szer.

Hatása biztos, ára olcsó!

Gyártja:

MOSKOVITS Ipartelepek r.-t., Oradea.
Kapható mindenütt!

PÁLYÁZAT

A brassói magyar evangélikus egyház-község pályázatot hirdet pénztárosi állásra. Fizetése havi 1000 lei és a beszédett egyházi adó utáni 5 százalékos jutalék. Kötelessége: mindennap délután 3–6-ig hivatalos órát tartani, az egyházi adószedés, a befizetések és kifizetések teljesítése, a könyvelés és a gazdasági hivatalban előforduló munkálatok teljesítése. Pályázhatnak nagykorú, evangélikus vallású férfiak. Pályázati határidő május hó 20.

Az elnökség

UJRA KAPHATÓ

Dr. CHERESTESIU és DERI GYULA tanárok által szerkesztett

ROMÁNUL

100 újságciikk, élcek és képek alapján című nyelvtan. A 368 oldalas könyv ára 150 lei. Postai szállítással, utánvétellel 175 lei. Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályától, Brassóban. Kapu-utca 56–58. Bukarestben: Strada Mine 9 szám alatt.

Az inyesmester szakács-könyve

Kétszáz kitűnő befőzési recept a háztartási konzerv-készítés minden fajtájából. Ez a hatalmas kötet, összesen 2500 étel és ital készítését írja le. Ára csupán 144 lei. Portó 20 lei. Utánvétellel 170 leibe kerül. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓI

Baromfitenyésztés

második lényegesen átdolgozott kiadás

Dr. Bernátsky Jenőről

250 oldalas, számtalan ábrával ellátott könyv ára 120. — Lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában Brassó, Kapu-utca 56–58 az udvarban

A

TÜNDÉRUJAK

régebbi évfolyamaiból egyes számok a B. L. kiadóhivatalában kaphatók.

Ennek a nagyszerű magyar kézimunka újságának régebbi számain kiadóhivatalunk a pénz előzetes beküldése mellett a következő árakban szállítja:

5 füzet megrendelése esetén db.-ként	20 Lei
10 " " "	15 " "
20 " " "	13 " "
25 vagy több füzet	11 " "

A Tündérújjak friss számai példányonként 45 — leibe kerülnek.

Ezek a régebbi példányok tehát nagyon olcsók és így a jó háztasszony asztaláról nem hiányozhatnak.